VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 110 — Vol. LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, syysk. 23 p. — Saturday, Sept. 23, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1917—1967

1867 1967

Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Myrsky surmasi miehen Torontossa

Noin 100 mailin tuntinopeudella puhaltanut myrsky kaatoi puita ja aiheutti paljon omaisuusvahinkoja

Toronto. — Suur-Torontan alueella torstaina puolisen aikaan noin 20 minuuttia riehunut myrsky surmasi yhden rakennustyöläisen sekä aiheutti tulvatilanteita ja sähköhäiriöitä.

Kaksikymmentävuotias Salvatore Pelligra, East Yorkista kuoli vammoihinsa, kun tuuli heitti hänet pois kerrostalon kuudennesta kerroksesta.

Toiset työläiset tällä rakennustyömaalla, mikä on Danforth Roadin ja Eglington Avenuen kulmassa, sanovat tuulen voiman nousseen noin 20 sekunnin ajaksi 100 mailiin tunnissa.

Nelisen kuukautta sitten Italiasta saapunut Pelligra oli vasta ensimmäistä päivää tällä työmaalla, mistä tuuli hänet heitti noin 60 jalan korkeudesta maahan.

Toiset työläiset ovat selittäneet, että kuusi tai seitsemän miestä, jotka olivat työssä yhdessä Pelligran kanssa, pääsivät muutamia sekunteja aikaisemmin turvapaikkaan.

Sama myrsky kaatoi 35-tonnin painoisen 75 jalkaa korkean nosturin rakennuksen katolta, mistä se putosi korkeajännillisten sähköjohtojen läpi kahden betonni-kuorma-auton päälle. Nosturin käyttäjä Hugh MacDonald, Scarborosta, selviytyi tästä tapaturmasta pienin naarmuin ja vammoin. Eräs silminnäkijä kertoi MacDonaldin olleen laskemassa "kaatokoria" alas silloin kun myrskypuuska nousi pahimmilleen.

"En ole koskaan nähnyt mitään sellaista", kertoi hän. "Näytti siltä kuin se (nosturi) olisi paperista tehty. Tuuli heitti "kaatokorin" sivuun ja korkeajännityslankoihin.

"Oli sokaiseva leimaus . . . 4x8 jalan vaneerilevyjä lenteli ilmassa. Sitten nosturi rupesi kaatumaan.

Satoja koteja kaupungin siinä osassa joutui tämän tapaturman vuoksi sähköhäiriön aiheuttamaan pimennykseen ja Bell Telephone ilmoitti tämän nosturitapaturman aiheuttaneen sen, että noin 1,200—1,700 kotia joutu olemaan ilman puhelinpalvelua perjantaiaamuun asti.

Muutaman sadan jalan päässä siitä paikasta, missä tapaturma aiheutti työmiehelle kuoleman, myrsky kaatoi kaksi 20-jalkaista savupiippua.

Eglington avenuella olevan Go Transit parkeeraustontilla vaurioitui 45 autoa vakavasti. Yhden auton katto painui ajurin istuimelle asti vaikka parkkeerauspaikan hoitajat eivät nähneet mitään, mikä olisi voinut lentää auton katolle.

Kaupungin muissa osissa myrsky heitteli puita sähköjohtojen päälle, aiheutti sen, että viemäreistä tuli vesi takaisinpäin tulvittaen kellareita ja kaatoi television-antennoita.

Keskikaupungilla saatiin puolen tunnin aikana .94 tuumaa sadevettä. Taivas pimentyi, autoilijat panivat valot ajokkeihinsa ja jalankävijät etsivät suojaa kaupoista. Se oli niin pimeätä että kaupungintalon suihkukaivojen värivalot tulivat automaattisesti päälle.

Ruskin tyttö avioon neekerin kanssa

Palo Alto, Kalif. — Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Ruskin ainoa tyttö, 18-vuotias Margaret, solmi torstaina avioliiton 22-vuotiaan neekerin, Guy Gibson Smithin kanssa.

Noin 55 ystävää osallistui suuren salaisuuden ilmapiirissä pidettyyn vihkimistilaisuuteen Stanford yliopiston kappelissa. Avioliiton solmiaminen pidettiin salassa siksi kun tytön vanhemmat halusivat välttää mahdollisia mielenosoituksia, mitkä olisivat rikkoneet juhlatunnelmaa.

Morsian on vielä yliopistossa. Smith on avaruustiedemiestoimessa mutta erään tiedon mukaan hänet on hyväksytty armeijan helikopterilentäjäoppilaaksi.

USAn johtava amiraali eskaloisi yhä sotaa

Haukkana tunnetut senaattorit suosittelevat Hanoin ja Haiphongin satamien miinoittamista

Washington. — Sodan laajentamista kannattavat piirit, joita haukoiksi sanotaan, löivät alkuviikolla pöydälle yhden suurimman valttinsa painostaessaan hallitusta Haiphongin sataman sulkemiseen.

Haukat ovat nyt tiedoittaneet, että amiraali Ulysses S. G. Sharp, yhdysvaltalaislaivaston komentaja Tyynellämerellä, on suositellut Haiphongin sataman sulkemista ja ehdottaa, että se suoritettaisiin satama-alueen miinoittamisen avulla, mitä tekoa amiraali pitää mahdollisena.

Puolustusministeri Robert McNamara, jonka osaksi on viimeaikoina tullut useita "selkähäviöitä" väittelyssä asevoimien johdon kanssa, on aikaisemmin sanonut, että Vietnamin sodankäynnille ei ole suurtakaan hyötyä jos Haipphongin ja Hanoin satamat suljetaan.

Amiraali Sharp on kuitenkin asiasta eri mieltä. "Minä olen nähnyt tutkimustuloksia", hän on sanonut, "jotka osoittavat, että maanteillä ja rautateillä on riittävän suuri kapasiteetti kuljettaa sotatarpeita etelään siinä tapauksessa jos Haiphong miinoitetaan."

Sitten hän lisäsi: "Suoraan puhuen minä en usko sitä."

Amiraali Sharpin tämä lausunto on raportissa, mikä julkaistiin tiistaina senaatin valmeuskomitean ala komitean salaisesta kuulustelusta.

Raporttiin, mikä on laadittu mainitun komitean puheenjohtajan John Stennisin (D. Miss.) johdolla, sisältyy yleiset perustelut pommitushyökkäysten eskaloinnin hyväksi

"Minun mielestäni on tärkeätä, että meidän ilmassaolomme tunnetaan Hanoissa ja Haiphongissa", sanoi amiraali Sharp näille sotamielisille senaattoreille. Hän antoi ymmärtää olevansa vakuuttuneen siitä että näitä kaupunkeja pommitetaan entistä useammin tulevaisuudessa . . .

Mainittu salainen kuulustelu suoritettiin elokuun 9 ja 10 pnä. Sen jälkeen on presidentti Johnson eskaloinut Pohjois-Vietnamin pommitusta, minkä johdosta "kyyhkyset" eli rauhanasiaa puolustavat senaattorit ovat ilmaisseet huolestuneisuu tensa siitä, että Vietnamin sota voi levitä laajemmalle alalle.

Mutta haukat ovat vieläkin tyytymättömiä siksi kun Haiphongin satamaan ei ole vielä koskettu. Haukat väittävät, että Pohjois-Vietnamiin tuotettavista puolustusmateriaalista saapuu meriteitse 75 pros. ja vain 25 pros. Kiinan kautta rautateitse.

OMIA TAAS POMMITETTU

Saigon. — Eräs yhdysvaltalainen F-4 Phantom pommittaja-hävittäjäkone pudotti tiistaina vahingossa 750 paunaisen pommin erääseen etelä-vietnamilaiseen kylään tappaen yhden siviilin ja haavoittaen kahdeksan muuta.

VIIME TIEDOT

Hongkong. — Kiinan armeijalle on annettu lisävaltuuksia kulttuurivallankumouksen vastustajien käsittelyssä. Pekingin sanotaan antaneen sotilasjohdolle oikeuden ampua vallankumouksellisia jotka yrittävät kaapata armeijan aseita. Tämän uuden ohjeen sanotaan perustuvan siihen puheeseen, minkä Mao Tse-tungin aviopuoliso, kulttuurivallankumouksen yksi korkein johtohenkilö, piti Pekingissä syyskuun 5 pnä.

United Nations. — Torstaina tiedoitettiin, että Neljän suuren ulkoministerit ja pääsihteeri U Thant, pitävät yksityisluontoisen kokouksen tiistai-iltana. U Thantin antaman keskustelu-illalliskutsun ovat hyväksyneet: Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko, Ranskan ulkoministeri Maurice Couve de Murville, Britannian ulkoministeri George Brown ja Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk.

Montreal. — Montrealin katuliikennelaitoksen — Montreal Transportation Commissionin — noin 6,600 työläistä lakkoutui torstaina — neljä päivää ennen aikaisemmin päätettyä määräaikaa. Expossa oli sen johdosta tavallista vähemmän vierailijoita. Iltapäivällä oli vain 89,419 vierailijaa kun niitä on normaalisesti 139,870. Paikallisjunat kuljettivat osan montreallilaisista työpaikalle ja takaisin kotiin. Toiset työläiset turvautuivat peukalokyytiin, tuttaviensa autoissa ajoon ja "jalkamieskyytiin" tai jäivät yksinkertaisesti kotiinsa.

Ottawa. — Parlamentin sanomalehtimieskokous päättää tänään (perjantaina) mitä ehdotetaan tehtäväksi Southam News Servicen johtajalle Charles Lynchille ja Donald Attfieldille. CBC:n kansallisuutisten toimittaja on pidätetty toimestaan kolmeksi viikoksi. Syynä on se, kun he julkaisivat John Diefenbakerin luottamuksellisen, siis ei julkaistavaksi aiotun lausunnon, että hän ei tule enää pitämään yhtään puhetta alahuoneen istunnossa.

USAn miesmenetykset nousevat Vietnamissa

Saigon. — Vietnamin sodassa on tänä vuonna kaatunut enemmän amerikkalaisia kuin tätä edeltäneen kuuden vuoden aikana, tiedoitettiin USAn sotilaspiireistä torstaina.

Tämän tiedonannon mukaan yhdysvaltalaisia on taisteluissa kuollut vajaan yhdeksän kuukauden aikana (viime lauantaihin mennessä) 6,721 miestä ja haavoittunut 45,705.

Tammikuun 1 pstä 1961 jouluk. 31 päivään 1966 on yhdysvaltalaisten tietojen mukaan Vietnamin sodassa kuollut (sairauksiin kuolleita ei siihen lasketa) 6,644 amerikkalaista ja haavoittunut 83,443.

Yhdysvaltalaisten sotilasvirkailijain tiedonannon mukaan viimeksikuluneen 7 päivän aikana kaatui 236 amerikkalaista ja haavoittui 1,774. Neljä muuta on kateissa. Saigonin juntan sotilaita kaatui 215 ja muiden "liittolaisten" miehiä 46.

Yhdysvaltain lentokoneet pommittivat torstaina edelleen Pohjois-Vietnamia ja Hanoin radio tiedoitti että 7 yhdysvaltalaista lentokonetta ammuttiin alas. Yhdysvaltalaiset eivät puhuneet mitään lentokonemenetyksistään.

JEAN LESAGE "KUULONA" RENE LEVESQUEN ITSENÄISYYSKANNASTA

Eric Kierans ja Eugene Forsey vastustavat jyrkästi, pääministeri Pearson pitää sitä "mielenkiintoisena"

Las Megantic, Que. — Quebecin liberaalien johtaja Jean Lesage kieltäytyi keskiviikkona sanoutumasta irti entisen hallituskumppaninsa Rene Levesquen maanantaina esittämästä Quebecin itsenäisyysajatuksesta.

Mr. Lesagen kerrotaan sanoneen, että hän on jonkin aikaa ollut tietoinen siitä minkälaisen päätöslauselman mr Levesque aikoo esittää lokakuussa kokoontuvalle maakunnalliselle puoluekokoukselle.

Mr Lesage sanoi kuitenkin, että mr Levesquen päätöslauselma — missä suositellaan Quebecin itsenäisyyttä niin, että se tulisi olemaan osana Canadan unionista, mikä hoitaisi sotilaallisia, vissejä taloudellisia, posti- ym. kansallisia asioita — ei ole sisällöltään separatistinen.

Liberaalipuolueen Quebecin yhdistyksen presidentti Eric Kierans sanoi kuitenkin Montebellossa että puolueen maakuntakokous tulee hylkäämään mr Levesquen päätöslauselman.

Kierans kehotti englantilais-canadalaisia "pysymään levollisina ja välttämään hermostuneisuutta" mr Levesquen tapahtumasta. "Liberaalipuolue ei ole vain ei-separatistinen vaan separatismia vastustava puolue", sanoi mr. Kierans.

Pääministeri Pearson sanoi Ottawassa, että mr Levesquen ajatus on "mielenkiintoinen" mutta hän ei halunnut puhua asiasta sen enempää. Ottawan sanotaan yleisesti suhtautuneen tähän esitykseen ylenkatseellisesti.

Mr. Lesage kieltäytyi sanomasta tuleeko hän tukemaan tai vastustamaan mr Levesquen päätöslauselmaa: "Edustajakokous on itsevaltainen elin ja se tekee päätöksen", hän sanoi.

"Tämä päätöslauselma on täysin laillinen; se on esitetty asianomaisessa järjestyksessä edustajakokouksessa keskustelua varten. Siinä on kaikki mitä haluan siitä sanoa", sanoi mr. Lesage, selittäen, että sen lisäksi edustajakokoukselle esitetään tästä asiasta muitakin päätöslauselmia.

Mr. Lesage sanoi kahden vanhan puolueen lähentyvän Quebecissa toisiaan perustuslakikysymyksessä ja sanoi sitä hyväksi asiaksi siksi, että ranskalais-canadalaisten tulisi esiintyä yhtenäisesti keskusteltaessa asiasta englantilaisen Canadan kanssa.

"Ne, jotka yrittävät väheksyä perustuslaki-kysymyksen tärkeyttä, eivät ole oikealla tiellä", sanoi mr. Lesage.

Canadian Labour Congressin (CLC) tutkimustyön johtaja tri Eugene Forsey, jota sanotaan perustuslakia koskevien kysymysten erikoistuntijaksi, määritteli mr Levesquen suunnitelman "separatismiksi" ja selitti, että "taloudellinen unioni" voi merkitä mitä tahansa.

Se voi madaltaa "poliittisen itsehallinnan" varjoksi, tai sen ei tarvitse merkitä muuta kuin tulliliittoa, väitti tri Forsey.

"Tulisiko muu Canada (niissä oloissa) haluamaan edes yhteisiä tulleja itsenäisen Quebecin kanssa, se näyttää minusta epäilynalaiselta, hän sanoi.

Toryt veivät labouristeilta 2 edustajapaikkaa

Lontoo. — Työväenpuolue menetti torstaina toryille Cambridgen ja Lontoon täytevaalissa kaksi parlamenttipaikkaansa. Labouristit saivat täten erittäin kipeän iskun perinteellisesti työväenpuolueelle "turvallisessa" Walthamstow-vaalipiirissä Lontoossa.

Auttajilta eroprotesti USAn Vietnam-sodasta

Etelä-Vietnamissa toimivan avustusjärjestön johtaja eronnut — 45:ltä jäseneltä protestikirje Johnsonille

Saigon. — Yhdysvaltian tukea nauttivan suurimman vapaaehtoisen avustusjärjestön johtaja ja avainasemassa oleva kenttätyön tekijä on eronnut, esittäen siten vihaisen protestin Yhdysvaltain Vietnam-sodasta.

Samalla kertaa on 45 opettajaa, maatalousspesialistia ja sosiaalityön, tekijää, jotka ovat saman avustusjärjestön jäseninä, on allekirjoittanut USAn presidentti Johnsonille lähetetyn kirjeen, missä sanotaan Vietnamin sotaa "murskaavaksi hirviöksi". Tämä kirje annettiin keskiviikkona USAn suurlähettiläälle, Ellsworth Bunkerille.

"Me olemme nähneet riittävästi sanoaksemme, että ainoa tämän sodan muistopatsas on kuolema, haavoittuneisuus, toivottomuus ja epätoivoisuus" sanotaan kirjeessä, minkä Kansainvälisen vapaaehtoisten Palvelu (International Voluntary Service) järjestön jäsenet ovat allekirjoittaneet. Se on yksityisjärjestö, mitä Yhdysvaltain hallitus avustaa ja tukee. "Suuntana on ollut sodan eskalointi. Me sanomme, suuntana pitäisi olla eskaloinnin purkaminen".

International Voluntary Services (IVS) järjestöllä on Etelä-Vietnamissa 70 vapaaehtoista eli enemmän kuin millään muulla avustusjärjestöllä. Yhtenä parhaiten pidettynä avustusjärjestönä Etelä-Vietnamissa se on yrittänyt auttaa vietnamilaisia kyläportaassa, vapaaehtoisten opettaessa heille englanninkieltä, harjoittaen pakolaisia, työskennellen maataloussuunnitelmien yhteydessä ja auttaen sodan leskiä ja orpoja.

Suurin osa IVS:n vapaaehtoisista, jotka ovat tavalliseseti Vietnamissa kaksi vuotta, on entisiä opiskelijoita tai sosiaalityön tekijöitä.

IVS:n vapaaehtoiset — jotka asuvat vietnamilaisten keskuudessa — ansaitsevat $80.00 kuukaudessa, mikä heille maksetaan USAn avustusohjelmasta. He saavat myös $75 kuukaudessa päivärahoiksi kustannustensa peittämiseksi minkä summan maksavat Yhdysvaltain ja Etelä-Vietnamin hallitukset.

Katkeria erimielisyyksiä on kehittynyt useiden avustuslaitosten, mukaanlukien IVS:n ja Yhdysvaltain täkäläisen lähetystön välille. Siihen sisältyy yhdysvaltalaisten si viilien oikeus keskustella sodasta mielipiteittensä mukaisesti vietnamilaisten ja amerikkalaisten kanssa. Kiistaa on kehittynyt myös siitä painostuksesta mitä on harjoitettu silnä mielessä, että saataisiin avustusjärjestöt tukemaan Yhdysvaltain sotaponnisteluja.

Nyt tapahtuneet eroamiset ja presidentti Johnsonille lähetetty pro-

(Jatkuu sivulla 4)

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $6,704.92

Pohjois-Ontarion alue kaappasi jälleen johtoaseman — alin tavoite on jo näköpiirissä

Lehtiemme talousaseman tukemiseksi — karhujen karkoittamiseksi kultavuottaan nyt viettävän Vapauden sekä Liekin kimpusta — saapui viikon aikana 32 lahjoitusta ja niiden ansiosta komea rahasumma, $777.12, sekä huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille.

Tämänpäiväistä yhteistulosta kaunistaa taas uutteran järjestöväen yhteislahjoitukset sillä CSJ:n South Porcupinen osasto, joka on jo aikaisemmin tehnyt huomattavan lahjoituksen, lahjoitti vielä $500.00, Aikamme Naiset Port Arthurista $25.00 ja CSJ:n Sudburyn osaston sanomalehtikomitean torstai-iltaisen bingotulon $83.82 — sekä kassastaan $54.30, yhteensä $138.12. Kiitos järjestöystävät ja lisää sellaista kuulukoon.

Aikaisemmin julkaistut tilastot huomioiden tämä tarkoittaa, että haastekampanjan yhteistulos on nyt$6,704.92, eli 95.78 prosenttia alimmasta tavoitteesta, mikä on $7,000. Suurta mielenkiintoa nyt aiheuttaakin se, saadaanko tämä ALIN TAVOITE ensi viikolla täytetyksi, että päästään hankkimaan Vapauden kultavuoden kunniaksi niitä "rapioita"?

Alueittenvälisessä kovassa kilpailussa ei tänä vuonna armoa pyydetä eikä anneta . . . Monet vuodet ylivoimaisena johtajana ollut Pohjois-Ontario hyppäsi taas kolmannelta tilalta ensimmäiseksi. Onneksi olkoon ja enemmän vain sellaisia "paukkuja" tulkoon! Myös Manitoba—Sask. lehtialue paransi huomattavasti asemaansa nousten se nyt kahdeksannelta sijalta kuudenneksi. Hyvin tehty.

Pohjois-Ontario on nyt täyttänyt osuutensa 123,46-prosenttisesti, Länsi-Ontario 117.06 prosenttisesti ja British Columbia 96.prosenttisesti.

Tulokset alueittain ovat seuraavat:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
POHJOIS-ONTARIO	$1,300.00	$1,503.00	$102.00	$1,605.00	123.46
LÄNSI-ONTARIO	1,500.00	1,538.00	218.00	1,756.00	117.06
British Columbia	650.00	419.05	205.00	624.05	96.00
Keski-Ontario	1,830.00	1,429.47	185.00	1,614.47	88.22
Etelä-Ontario	1,325.00	803.50	76.00	879.50	66.38
Manitoba ja Sas.	55.00	22.00	10.00	32.00	58.18
Quebec	250.00	103.00	33.00	136.00	54.40
Alberta	90.00	18.00	28.00	46.00	51.11
USA	—		8.90	8.90	
Suomi	—	—	3.00	3.00	
	$7,000.00	$5,836.02	$868.90	$6,704.92	95.78

Lahjoituksia ja uusia haasteita saatiin nyt eri puolilta maata seuraavasti:

CSJ:n SOUTH PORCUPINEN OSASTO, South Porcupine, Ont., lahjoittaa toisen $500.00 Vapauden kultavuoden rahastoon sekä Liekin hyväksi ja kehoittaa Toronton, Sudburyn, Port Arthurin ja Vancouverin osastoja tekemään myös toisen huomattavan lahjoituksen lehtemme syntymäpäivärahastoon.

AINO JA OTTO KORKOLA, Timmins, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden syntymäpäivärahastoon ja samalla vastaavat Martha ja Jussi Salorannan haasteeseen ja haastavat Jenny ja Veikko Pellon, Timminsista, Ont.

K.J.L., Toronto, Ont., vastaa $3.00 haasteeseen ja kiittää Lyyliä ja Vilhoa haasteesta.

EINO MANNILA, S.S.1, Sudbury, Ont., vastaa $2.00 Lauri Niinisen haasteeseen ja haastaa Arvo Kuusiston, Wahnapitae, Ont.

MRS. HILDA HEINO Sault Ste. Marie, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa Mary ja Toivo Kolppasen, Soosta, Ont.

TYYNE JA KALLE NIITTYMAA, Montreal, Que., lahjoittavat $5.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle ja toivovat, että lehtemme tilaajat sekä ystävät muistavat Vapaus-lehteä pienellä lahjoituksella.

VILHO LUOMA, Sault Ste. Marie, Ont., vastaa Toivo Huotarin haasteeseen lahjoittamalla $5.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

VÄINÖ MIKKONEN, Geraldton, Ont., vastaa Reino Stenin haasteeseen lahjoittamalla $5.00 Vapauden kultavuoden rahastoon.

AILI HILL, Vancouver, B.C., vastaa $2.00 Hilda Erkkilän haasteeseen ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin: Saimi ja Ed. Lahti, Vancouver, B.C., sekä Helen Aho ja Simo Myllyniemi, Port Arthur, Ont.

LYYLI MYLLYLÄ, Sault Ste. Marie, Ont., vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin.

EDLA MÖTTÖNEN, Sudbury, Ont., vastaa $2.00 Lyyli ja Kalle Kauppisen haasteeseen ja haastaa seuraavat: Ivar Virtanen, Sudbury, Ont., ja Kaarlo Vauhkonen, R. R. 3, Sudbury, Ont.

IMPI KAAKKO, Magnetawan, Ont., vastaa $2.00 Olga Koskelan haasteeseen ja haastaa seuraavat: Saimi Hutko ja Lempi Korpi, Sprucedale, Ont.

(Jatkuu sivulla 3)

KOMMUNISTIEN KANTA QUE. PERUSTUSLAISTA

Toronto. — Levesquen "pommilausuntoa" edeltäneessä, syyskuun 17 päivänä julkaistussa lausunnossa Canadan kommunistisen puolueen keskuskomitea tiedoittaa kannattavansa "Quebecin kommunistista puoluetta" sen antaessa tukensa Quebecin omalle perustuslaille. Quebecin kommunistisen puolueen lausunnossa sanotaan asiasta seuraavaa:

— Quebecin kommunistinen puolue katsoo, että Quebecin perustuslain hyväksyminen voi olla ensimmäinen askel liittovaltioa koskevan kriisin ratkaisemiseksi mikä on perustana ranskalaisen ja englantilaisen Canadan välisten suhteiden kriisissä.

Sellaisen Quebecin perustuslain pitää määritellä Quebecin kansan kontrolliin kuuluvaksi sen omassa valtiossa kaikki poliittiset, sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset asiat mitkä ovat tarpeellisia ranskalaisen Canadan kansan vapaalle kehitykselle . . . Sen täytyy hyljätä rajoitetun käsityksen maakunnallisesta perustuslaista mitä rans kalaiscanadalainen porvaristo suosittelee.

Sellaiseen perustuslakiin pitää liittyä oikeuksien laki (Bill of Rights) mikä suojaa englanninkieltä puhuvan vähemmistön oikeudet koulunkäyntiin sekä oman kulttuurinsa ja kielensä kehityksen. Se tulee taata autonomiset itsehallinto-oikeudet intiaani- ja eskimokansoille yhdyskunnissa, mihin he ovat keskittyneet. Sen täytyy turvata kaikille kansalaisuusryhmille oikeuden kielensä käyttöön ja kulttuurinsa vaalimiseen. Sen täytyy varata työtätekeville täyden järjestymis-, lakko- ja lakkovahtioikeuden, poistaa kaikki työväenvastaiset lait, mukaanlukien ne mitkä ovat nykyisen Johnsonin hallituksen laatimia. Se täytyy turvata kaikki oikeudet hyödylliseen työhön.

Sen täytyy varata oikeuden kansallistaa kaikki monopolisoituneet teollisuudet, liikennelaitokset, finanssiliikkeet, erikoisesti ne jotka ovat ulkomaalaisten kontrollissa, jotka ovat tarpeellisia talouden kehittämiseksi vapaana ulkopuolisesta määräilystä.

Sellainen perustuslaki tekisi Quebecille mahdolliseksi ryhtyä vapaana ja tasa-arvoisessa asemassa neuvotteluun englantilaisen Canadan kanssa uudesta liittovaltiosopimuksesta mikä perustuu Canadan kummankin kansan itsemääräämisoikeuteen aina eroamiseen asti. Sellaisen uuden sopimuksen pohjalla sekä Quebec että Canada voivat päättää mitä osia itsemääräämisoikeudestaan he haluavat luovuttaa liittovaltion hallintaan niiden molempien yhteiseksi hyväksi.

"Liittohallituksen ja joidenkin englanninkielisten maakuntien vastahakoisesti antamat "myönnytykset" korostavat vain vallitsevien epä-tasa-arvoisuuksien olemassaoloa.

Quebecin kommunistinen puolue kehoittaa erikoisesti työväenliikettä ja Quebecin koko demokraattista kansanliikettä julistautumaan varauksitta ranskalaisen Canadan itsemääräämisoikeuksien kannattajiksi. Niiden tulisi edelleen vaatia, että Quebecin hallitus takaa työväenliikkeelle ja muille demokraattisille voimille vapauden esittää omat vaatimuksensa julkisissa kuulusteluissa, sanoo Quebecin kommunistisen puolueen kansallinen keskuskomitea lopuksi.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
	3 kk. 3.00	Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

USAn ohjustorjuntaverkostosta

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Yhdysvaltain sotaministeri Robert McNamara tiedoitti maanantaisen puheensa yhteydessä San Franciscossa, että Washington ryhtyy kuluvan vuoden lopulla rakentamaan erikoisesti Kiinaa vastaan tähdättyä $5 miljardin hintaista ohjustorjunta-verkostoa.

Tämä on sellaisenaan uusi toimenpide varustelukilpailun tehostamiseksi, myönnytys niille sotaisille piireille jotka ovat viimeaikoina vaatineet $40 miljardin hintaisen ohjustorjuntaverkoston rakentamista. Samalla se on välillisesti mutta selvästi tunnustus, että Yhdysvaltain Kiinan ohjelma on vararikkoutunut täydellisesti.

Puolustusministeri McNamara myönsi puheensa yhteydessä, että tällä $5 miljardin hintaisella ohjustorjuntaverkostolla ei ole suurtakaan merkitystä mikäli on puhe puolustautumisesta neuvostoliittolaista mannertenvälisiä ohjuksia vastaan. Mutta hän puolusti tällaisen verkoston rakentamista sillä perusteella, että sen avulla voidaan torjua ehkä Kiinasta lähetettävät, atomikärkiä kantavat ohjukset.

Tämä väitös tuntuu kaikkea muuta muttei vakuuttavalta. Tosiasia nimittäin on, että Kiina on edistynyt atomiase- ja ohjuskilpailussa paljon nopeammin mitä yhdysvaltalaiset "ekspertit" ovat "ennustelleet". Mahdollista myös on, että nykyiset laskelmat Kiinan atomivarustelun nopeudesta ovat yhtä paljon aliampuvia kuin edellisetkin — ja sinä tapauksessa nyt suunnitteilla olevasta ja vuoden lopulla rakennettavaksi tulevasta ohjustorjuntaverkostosta voi tulla Kiinankin kohdalta yhtä tehoton, minkä mr McNamara sanoo sen olevan nyt Neuvostoliiton mahdollisuuksiin nähden. Toisin sanoen tästä ohjustorjuntaverkostosta voi tulla vanha-aikaisuutensa vuoksi samanlainen "susi" miksi ovat bomarc-ohjuket osoittautuneet.

PYSYKÄÄMME SIITÄ EROSSA

Kun ylläesitettyihin seikkoihin lisätään vielä se, että ne alueet, minne tämän ohjustorjuntaverkoston vekottimia sijoitetaan, tulevat ilman muuta sodan syttyessä — josta meitä varjeltakoon — ensimmäiseksi pommituksen kohteeksi, yksistään kansallinen itsesäilytysvaisto sanoo, että Canadan pitäisi pysyä täysin erillään tästä viimeisimmästä villityksestä.

Canadan viranomaiset ovat Ottawassa ja Washingtonissa selittäneet, että Canadalle ei ole tehty mitään esityksiä tämän ohjustorjuntaverkoston rakentamiseen osallistumisesta. Yhdysvaltain hallituksen toimesta on annettu ymmärtää, että asia on näin.

Mutta siitä huolimatta kerrotaan Pentagonin — Yhdysvaltain sotapäämajan — suunnittelijain katsovan, että "Suurten järvien pohjoispuolelle" — siis Canadaan — olisi edullista sijoittaa tämän ohjustorjuntaverkoston yksi tutkalaiteketju mitä "puolustamaan" tulisi tai oikeammin tuotettaisiin yhdysvaltalaisia Sprint-ohjuksia, jotka on suunniteltu nimenomaan mannertenvälisten ohjusten torjuntavälineiksi.

Kun vielä muistetaan, että Yhdysvaltain hallitus, mikä on aikaisemmin sanonut vastustavansa tällaiseen yritykseen ryhtymistä, sanoi kuitenkin nyt "kevyen" ohjustorjuntaverkoston rakentamiseen, niin todennäköisenä voidaan pitää sitä, että Pentagonin ehdotukset saavat ennen pitkään Washingtonin siunauksen myös Canadan alueitten käyttöehdotuksen kohdalta.

Siitä tulisi — niin uskomme — vieläkin kohtalokkaampi ja samalla ehkä kalliimpi seikkailu kuin oli bomarc-ohjusten Canadan maan kameralle sijoitus. Siksi olisi tällöin hallituksen pidettävä lujasti kiinni ilmoitetusta kannasta, että tämän ohjustorjuntaverkoston osia ei tuoda Canadaan. Siksi olisi canadalaisten yleensä annettava liittohallitukselle tietää, että kansan suuri enemmistö on tässä asiassa hallituksen takana ja vastustaa päättävästi Washingtonin mahdollisia painostusyrityksiä ohjustorjuntaverkoston osien rakentamiseksi Canadaan.

Pääministeri Lester Pearson ja ulkoministeri Paul Martin ovat aikaisemmin selvästi ja varauksitta sanoneet että Canada vastustaa mannertenvälisten ohjusten torjuntaverkoston rakentamista. Nyt on aika näiden puheitten lunastamiseksi. Nyt on aika sanoa suomalaisen sananparren mukaan, "sanasta miestä ja sarvista härkää". Ja kuten sanottu, jos Washington ryhtyy Ottawaa painostamaan, liittohallituksen on helpompi pysyä kannassaan jos canadalaiset yleensä ilmaisevat tästä asiasta päättävän kannan Yhdysvaltain ohjustorjuntaverkoston Canadaan laajentamista vastaan.

USAn KIINAN OHJELMAN VARARIKKO

Kuten sanottu nyt rakennettavaksi tuleva USAn ohjustorjuntaverkosto kohdistuu nimenomaan Kiinasta mahdollisesti ohjusten avulla tulevaa atomivoimahyökkäystä vastaan. Tähän mennessä Yhdysvaltain hallitus on kieltäytynyt edes Kiinan tunnustamisesta. Washington elää ja toimii niin kuin lähes 700-miljoonaista Kiinaa ei olisi olemassakaan.

Totta tietysti on, että amerikkalaiset diplomaatit ovat olleet nurkan takana (Varsovassa lukittujen ovien takana) useita kertoja neuvottelemassa sen Kiinan kanssa, jota virallinen Washington ei tunnusta olevaiseksikaan.

Yhdysvaltain militaristit ovat järjestäneet moninaisia provokaatioita Kiinaa vastaan. Kaikista ennakkovaroituksista huolimatta kenraali MacArthur otti Koreassa sen kohtalokkaan askeleen jonka johdosta Koreaan tuli satojatuhansia kiinalaisia vapaaehtoisia aiheuttaen tunnetut seuraukset; Yhdysvaltain toimesta on rakennettu kymmeniä sotatukiasemia Kiinan läheisyyteen; Yhdysvaltain toimesta on tehty Formosan Kiinasta suuri sotatukiasema Kiinaa vastaan; Yhdysvaltain toimesta on Vietnamin sodassa ärsytelty ärsyttämästä Kiinaa. Ja kaiken tämän "viisaan toiminnan" seksi" on sanottu, että Kiina ei voi varsinkaan nykyisen kaaostilanteensa vuoksi tehdä mutta kuin ihmetellä. Mutta nyt tuli yht'äkkiä tieto, että "Kiinan vaaran" torjumiseksi tarvitaan tätä verkostoa!

Nyt toimitaan vallan toisin ja sanotaan, että Kiinaa vastaan on rakennettava $5 miljardin hintainen "keyt" ohjustorjuntaverkosto, jos mielitään suojella Yhdysvaltain kansaa sieltä mahdollisesti tulevalta atomiasehyökkäykseltä!

Tässä on selvästi huutavan suuri ristiriita.

Pahin puoli asiasta on kuitenkin se, että mitään virhepistoa ei voida korjata toisella virhepistolla. Toisin sanoen: todettuaan nyt, että Kiina on sittenkin olemassa ja että Kiinaa ei voida enää jättää huomioonottamatta, Yhdysvalain luulisi tunnustavan, että kielteinen ohjelma Kiinaan nähden on ollut virheellinen, ja että siitä on päästävä. Luulisi että Yhdysvallat tunnustajisi nyt ilman muuta Kiinan ja ryhtyisi kannattamaan Kiinalle laillisten jäsenoikeuksien palauttamista Yhdistyneet Kansakunnat järjestössä.

Mutta johdonmukaisuus ei ilmeisesti kään sovi Yhdysvaltain nykyiseen, hyökkäävään ulkopoliittiseen ajatteluun. Sen sijaan, että Washington pyrkisi korjaamaan virheelliseksi osoittautuneen Kiina-ohjelmansa se jatkaa ja kärjistää sitä edelleen.

Pommien säestämä rauhanoffensiivi

Äskettäin herätti huomiota puolustusministeri MacNamaran lausunto, että pommituksilla ei lisätä vietnamilaisten neuvottelutahtoa. Miksi sitten pommitetaan? Presidentti Lyndon Johnsonin lausunnot rauhanneuvottelujen mahdollisuuksista ovat olleet yhtä ristiriitaisia. Vietnamilaisilla onkin tapana sanoa: Joka kerran kun presidentti Johnson puhuu rauhasta, on valmistauduttava suojautumaan entistä raskaammilta pommituksilta.

Yhdysvaltain tavoitteet Veitnamissa eivät ole muuttuneet vuodesta 1954 lähtien. Ne ovat Vietnamin kahtijaon vakiinnuttaminen ja antikommunistisen Etelä-Vietnamin valtion muodostaminen USA:n strategiseksi tukikohdaksi Kaakkois-Aasiassa. Se merkitsee kansainvälisten Geneven sopimusten täydellistä romuttamista. Vietnamin Demokraattinen Tasavalta ja Etelä-Vietnamin Vapautusrintama (FNL) lähtevät kaikissa esityksissään Geneven sopimuksen toteuttamisesta. Siihen sisältyy Vietnamin riippumattomuus, ulkomaisten asevoimien poistaminen maasta, demokraattiset vapaudet ja kansan oikeus itse päättää omista sisäisistä asioistaan.

Presidentti Lyndon Johnson on useaan otteeseen julistanut toivovansa rauhanomaista ratkaisua. Hänen mukaansa vain vietnamilaisten kovakouraisuuden ja neuvotteluhaluttomuuden johdosta amerikkalaiset ovat kerta kerralta turvautuneet yhä ankarampiin pommituksiin, napalmin ja muiden joukkotuhoaseiden käyttöön. Varsin toisenlaisen kuvan saa, kun perehtyy rauhanaloitteiden pitkään ja kauan julkisuudelta piilossa pidettyyn historiaan. Vietnamin Maailmankonferenssissa Tukholmassa eräs komitea keskittyi käsittelemään tätä aihetta. Komitean työtä varten oli kerätty laaja fakta-aineisto teemasta "rauhanaloitteet — todelliset ja harhaanjohtavat".

RAUHANALOITTEET — TODELLISET JA HARHAANJOHTAVAT

Diemin hallituksen kukistuttua Saigonissa v. 1963 presidentti Ho Tshi Minh teki useita esityksiä neuvottelujen aloittamisesta. Etelä-Vietnamin Vapautusrintama FNL yritti marraskuusta 1963 tammikuuhun 1964 useita kertoja saada neuvottelukosketuksia. Tammikuun lopulla 1964 Saigonin hallitus vangitsi useita kenraaleja, jotka olivat käyneet keskusteluja ranskalaisten kanssa. Ilmoitettiin tämän tapahtuneen, jotta estettäisiin puolueettomuuden kannattajia pääsemästä valtaan. Tässä yhteydessä mainittakoon, että FNLn ohjelmaan sisältyy puolueettoman, riippumattoman Etelä-Vietnamin muodostaminen.

Kesäkuussa 1964 presidentti de Gaulle ja prinssi Sihanouk ehdottivat uuden Geneven konferenssin koollekutsumista. U Thant, Hanoi, Neuvostoliitto, Puola ja Intia kannattivat ehdotusta. Presidentti Johnson vastasi lähettämällä lisäjoukkoja Vietnamiin ja hyökkäämällä ensi kerran Pohjois-Vietnamia vastaan Tonkinin lahdella. Saman vuoden syksyllä Pohjois-Vietnam teki parikin uutta neuvottelualoitetta Yhdysvallat salasi nämä aloitteet ja vastasi niihin torjuvasti.

POMMITUSTEN ALOITTAMINEN

Vuoden 1965 alussa Ho Tshi Minh ilmoitti englantilaisen parlamentin jäsenen W. Warbeyn välityksellä olevansa valmis uuden Geneven konferenssin koollekutsumiseen edellyttäen että Yhdysvallat osallistuu konferenssiin ja hyväksyy Geneven sopimusten periaatteet myös niiden mukaisen joukkojen poistamisen Vietnamista. Ho Tshi Minhin esitykseen sisältyi myös FNLn kutsuminen konferenssiin tasavertaisena muiden osapuolten kanssa. 6 pnä helmikuuta Neuvostoliiton pääministeri Kosygin puhui joukkokokouksessa Hanoissa korostaen rauhankonferenssin koollekutsumista välttämättömäksi. Seuraavana päivänä USA alkoi pommittaa Pohjois-Vietnamin maa-aluetta. Kolme kuukautta myöhemmin presidentti Johnson väitti puheessaan kongressille, että "aloittaessamme pommitukset ei ollut mitään puhetta neuvotteluista".

Yleisen mielipiteen levottomuus pakotti kuitenkin Yhdysvaltain hallituksen vastatoimenpiteisiin. Maaliskuussa 1965 presidentti Johnson aloitti "rauhanoffensiivin" ilmoittaen olevansa valmis "menemään minne tahansa, milloin tahansa ja tapaamaan kenet tahansa kunniallisen rauhan aikaansaamiseksi". Mutta heti tämän jälkeen huhtikuun 1 pnä hän lisäsi, ettei ole mitään "todellista tietoa, joka osoittaisi vietnamilaisten neuvotteluhalukkuutta tai rauhankonferenssin hyödyllisyyttä".

ENSIMMÄINEN TAUKO

Eri puolilla maailmaa, myös Yhdysvalloissa, voimistuivat vaatimukset pommitusten lopettamisesta. Ensimmäinen tauko pommituksissa oli toukokuun 15—21 pnä 1965. Se koski vain Pohjois-Vietnamia. Etelässä Yhdysvallat samanaikaisesti lisäsi sotatoimiaan. Ulkoministeri Dean Rusk ilmoitti myöhemmin (21. 1. 1966) että pommitukset Pohjois-Vietnamia vastaan aloitettiin uudelleen, koska "vastapuoli torjui jyrkästi rauhanaloitteet".

Totuus oli toisenlainen. 17 pnä toukokuuta 1965 Ho Tshi Minhin hallitus oli ottanut yhteyttä Ranskan hallitukseen pyytäen tätä ilmoittamaan Yhdysvalloille, että Vietnamin Demokraattinen Tasavalta on valmis neuvottelemaan neljän kohdan ohjelmansa pohjalta vaatimatta amerikkalaisia joukkoja poistumaan maasta ennen neuvotteluja.

Pommitukset jatkuivat rinnan rauhanoffensiivin kanssa. Presidentti Johnson julisti heinäkuun 28 pnä 1965: . . . "olen julkisesti monta kertaa ilmoittanut yhä uudelleen ja uudelleen Amerikan olevan valmis neuvottelemaan ilman ehtoja . . .!" Pian tämän jälkeen amerkkalaisten pommitukset Pohjois-Vietnamia vastaan kiihtyivät moninkertaisesti.

Puolueettomat maat, sosialistiset maat, YK, paavi ym. kehottivat Yhdysvaltoja lopettamaan pommitukset ja aloittamaan neuvottelut. Italian ulkoministeri silloinen YKn yleiskokouksen puheenjohtaja Fanfani ilmoitti Washingtonille Ho Tshi Minhiltä saamastaan sanomasta, jonka mukaan Vietnamin Demokraattinen Tasavalta halusi neuvotteluja vaatimatta ennakkoehtona amerikkalaisten joukkojen poistumista. Samaan aikaan presidentti Johnson sai YKn kirjeenvaihtajan välittämän tiedon, jonka mukaan pommitusten laajentaminen ja varsinkin niiden ulottaminen Hanoihin ja Haiphongiin ajaisi karille kaikki neuvottelumahdollisuudet. Välittömästi tämän jälkeen Yhdysvallat ryhtyi pommittamaan Haiphongin suurta voimalaitosta.

TOINEN TAUKO

Seuraava pommitusauko oli 24. 12. 1965 — 31. 1. 1966. Se oli pisin siihenastinen tauko ja herätti suuria toiveita kaikkialla maailmassa. Yhdysvallat julkaisi 14 kohdan ohjelmansa, joka itse asiassa ei sisältänyt uusia ehdotuksia. Pommitustauko koski tälläkin kertaa vain Pohjois-Vietnamia. Etelä-Vietnamissa sotatoimet jatkoivat. Tauon aikana Yhdysvallat lähetti 14,000 miestä lisävoimia Vietnamiin.

Vietnamilaisten puolella sotatoimia vähennettiin. Useat amerikkalaiset lehdet kertoivat tuona aikana vietnamilaisten hiljentäneen sotatoimia ja välttäneen suuria taisteluita. Kaikesta huolimatta amerikkalaiset aloittivat pommitukset uudelleen 31. 1. 1966. Vasta pommitusten aloittamisen jälkeen Yhdysvallat otti virallisesti yhteyttä YKn pääsihteeri U Thantiin, joka totesi, että siinä vaiheessa keskustelut eivät enää voineet olla hyödyllisiä. Honolulun konferenssissa presidentti Johnson ilmoitti, että USA

(Jatkuu sivulla 3)

Ruotsin sos-demeilla ylimääräinen puoluekongressi lokakuun lopulla

Tukholma. — Veikko Holmi. Ruotsin sosialidemokraattisen työväenpuolueen (Socialdemokratiska Arbetarpartiet SAP) pitää ylimääräisen puoluekongressin Tukholmassa, ensi lokakuun 21—23. päivinä ja on sen käsiteltäväksi jätetty yhteensä 150 aloitetta. Elinkeinoelämän ja työmarkkinapoliittisten kysymysten käsittely muodostuu kongressin keskeisimmäksi tehtäväksi.

Puolueen keskushallitus lausuu elinkeinoelämää koskevista aloitteista antamassaan lausunnossa mm:. "Me emme voi hyväksyä sitä, että elinkeinoelämässä parhaillaan tapahtumassa olevien suurten muutosten suurimmalle osalle kansaa tuomat elintason parannukset tulevat muutosten uhreiksi joutuvan vähemmistön yksinään kannettavaksi."

Työpaikan vaihdos, muutto uudelle paikkakunnalle, uuteen ammattiin kouluttaminen, lyhyesti sanottuna uusiin olosuhteisiin mukautuminen voi olla vaikeata nuorillekin ihmisille, sanotaan lausunnossa edelleen. Vanhemmille ja vajaakykyisille sekä monille muille palkannauttijaryhmille voivat vaikeudet muodostua voittamattomiksi. Mutta elinkeinoelämän muuttuminen ja sen vaatimat muutokset eivät ole jotakin, joka koskee vain siitä suoranaisesti kärsivään joutuvia. Jokainen ruotsalainen yhteiskunnan jäsen hyötyy nopeasta taloudellisesta kehityksestä ja sen tähden on seivää, että kansalaisten on yhteisesti kannettava ne rasitukset, joita muutoksista aiheutuu."

Sosialidemokraattinen puolue ja Ruotsin LO ovat yhdessä asettaneet tutkimusryhmän, joka parhaillaan laatii ylimääräiselle kongressille jätettävää ehdotusta asiassa. Vuoden 1968 kevätvaltiopäiville jätetään aloite valtion osallisuuden lisäämisestä teollisuustutkimuksen alalla, ja tarkoitus on uudistaa ja laajentaa tämä ala kokonaan.

Ylimääräisen puoluekongressin käsiteltäväksi tulevista ehdotuksista ja aloitteista muutamia poimintoja: Yritysten lopettamisen ja työvoiman vähentämisen yhteydessä käytännössä oleva etukäteisvaroitusjärjestelmä on uudistettava.

Kehitysaluetoimintaa on laajennettava ja siihen sisältyvien läänien suunnitteluelinten toimintaa tehostettava. Harvaanasuttujen seutujen väestön yhteiskunnallisten ja muun huollon ja palvelun tarve on määriteltävä ja ryhdyttävä toimenpiteisiin sen järjestämiseksi tyydyttävällä tavalla. Eläkeikärajan alentaminen tai muuttaminen joustavaksi.

Lisäksi käsitellään useammassa aloitteessa mm. Ruotsin metsätaloutta, puuteollisuutta, kaivoksia, rautatehtaita, konepajateollisuutta, lääkeaineteollisuutta ja sähkön jakelua ja vaaditaan puoluetta lausumaan mielipiteensä niistä.

Vietnamin sotaa ja kehitysmaa-apuakaan ei ole unohdettu ja viimeksi mainittua vaaditaan kytkettäväksi kiinteäksi osaksi maan ulkopolitiikassa. Lisäksi vaaditaan yhdessä aloitteessa, että valtio hankkii itselleen valvontavallan ruotsalaisten yritysten Afrikassa tekemiin investointeihin. Ja lopuksi vaaditaan Ruotsin kauppapolitiikan muuttamista köyhemmille maille edullisemmaksi.

Armahduslaki-ehdotus itsenäisyyspäiväksi

Helsinki. — Yleisestä rangaistukseen tuomittujen armahduksesta annettiin viikkoo sitten perjantaisessa tasavallan presidentin esittelyssä lakiesitys eduskunnalle. Armahdusesitys koskee kaikkia rikoksentekijöitä, jotka ennen 1. syyskuuta tehdystä rikoksesta ovat joutuneet tai joutuvat kärsimään kansalaisluottamuksen menetysseuraamusta, sakon sovitusrangaistusta tai välitöntä kuritushuone- ja vankeusrangaistusta.

Armahduslakiesitys on valmisteltu itsenäisyyden 50-vuotisjuhlavuoden johdosta, ja hallitus ehdottaa, että se tulisi voimaan itsenäisyyspäivänä 6. joulukuuta tänä vuonna.

Esityksen mukaan elinkautista kuritushuonerangaistusta kärsivät tai sellaiseen rangaistukseen tuomittavat eivät saisi muuta lievennystä rangaistuksiinsa kuin vapautuksen kansalaisluottamuksen menetysseuraamuksesta.

Sakkojen muuntorangaistukset ehdotetaan vähennettäväksi puoleen ja kuritushuone- sekä vankeustuomiosta esitetään vähennettäväksi kuudesosa.

Muuten armahduslaki koskisi periaatteessa kaikkia rikostentekijöitä — mm. poliittisista rikoksista tuomittuja — riippumatta siitä, millaiseen rikokseen he ovat syyllistyneet. Armahdusta sovellettaisiin myös muissa pohjoismaissa annettuihin tuomioihin, jotka toimeenpannaan Soumessa.

Oikeusministeriön lainsäädäntöosastojen päällikkö, hallitusneuvosto Kai Korte totesi lehdellemme, että armahdusesityksessä on ennakoitu eräitä kriminaalipoliittisia uudistuksia, joita parhaillaan valmistellaan. (HS)

Kaksi lehteä yhdistynyt

Helsinki. — Suomalainen lehti "Ajankuvat" ja neuvostoliittolaisten Suomessa julkaisema lehti "Neuvostoliitto tänään" yhtyivät perjantaina Moskovassa allekirjoitetulla sopimuksella. Venäläisen ja länsimaisen lehden yhtyminen on laatuaan ensimmäinen kokeilu.

"Ajankuvat" -lehteä julkaisee Suomi-Neuvostoliitto-Seura. "Neuvostoliitto tänään puolestaan on Neuvostoliiton Helsingin suurlähetystön sanomalehtiosaston julkaisu, jonka aineistosta vastaa uutistoimisto APN.

Sopimuksen mukaan uusi yhteinen lehti ilmestyy kerran kuukaudessa. Allekirjoittajina olivat uutistoimisto APN:n johtaja Boris Burkov sekä Suomi-Neuvostoliitto-Seuran toimintajohtaja Eero Salmi ja pääsihteeri Toivo Karvonen.

(HS)

Pienet koulut suljetaan maaseudulla

Rekisteeraamattomien kuntien pieniä kouluja suljetaan ja yhdistetään suurempien koulujen kanssa.

Tämä järjestely tietää työn vähennystä Ontarion terveysosaston tarkastaja Condottalle. Ontarion terveysdepartmentti on vastuussa kaikista rekisteeraamattomista alueista.

Condottan piirissä on 20 koulua, joista useimmat pieniä ja joita joka vuosi enemmän ja enemmän suljetaan ja yhdistetään suurempiin.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Rauha Närhi, St. Catharines, Ontario, täyttää maanantaina, syysk. 25 pnä 65 vuotta.

Oscar Herrala, Whitefish, Ont., täyttää maanantaina, syyskuun 25 pnä 69 vuotta.

Sanna Kannasto, North Branch, Ont., täyttää tiistaina, syysk. 26 pnä 89 vuotta.

Katri Riksman, Sointula, B.C., täyttää keskiviikkona, syyskuun 27 pnä 88 vuotta.

Jalmar Mantere, Dorion, Ontario, täyttää keskiviikkona, syyskuun 27 pnä 81 vuotta.

Laina Tolppanen, Waters Township, Ont., täyttää keskiviikkona syyskuun 27 pnä 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjoituksia Joulu-julkaisuun

Vanhojen perinteiden mukaisesti joulujuhlien täydentämiseksi ilmestyvään "JOULU"-julkaisuun halutaan avustajien kirjoituksia — jouluaiheisia ja muita kertomuksia, kuvauksia, runoja ja muita, sekä kirjoitusten yhteyteen tai muuten ajankohtaisia kuvia. Kaikki kirjoitukset ja kuvat pyydetään kireän työvoimatilanteen vuoksi lähettämään mahdollisimman aikaisin ja viimeistään lokakuun 30 päivään mennessä. Kuvat palautetaan takaisin siinä tapauksessa jos sitä erikoisesti pyydetään. Avustajien kirjoitukset pyydetään lähettämään osoitteella "Joulu", Box 69, Sudbury, Ont.

Antoisasta avustuksesta etukäteen kiittäen

Joulun toimitus.

PÄIVÄN PAKINA

SYNTIPUKKI SHULMAN

Vaikka sanotaan, että "sitä herra rakastaa, jota hän kurittaa", niin me emme voi kuitenkaan tuudittautua sellaiseen käsitykseen, että vanhojen puolueitten herrat johtajat ja vaaliehdokkaat ovat viimepäivinä pelkästä "rakkaudenosoituksesta" lyöneet kuin vierasta sikaa NDP:n ehdokkaana High Park-vaalipiirissä Torontossa olevaa, Torontoin entistä kuolemansyyntutkijaa, tri Morton Shulmania.

Päinvastoin häntä vastaan täällä kohdistettu keskitetty haukkumatulva on yhtenä merkkinä siitä, kuinka paljon vanhat puolueet ja niiden puolestapuhujat pelkäävät sitä, että Sudburysta tulee valituksi Ontarion lainlaatijakuntaankin NDP:n ehdokas kuten keväällä valittiin NDP:n mies alahuoneen jäseneksi Ottawaan.

Tästä se kenkä todellisuudessa pusertaa, eikä siitä, mitä ajattelemattomuuksia Shulman Sudburyn asioista esitti yrittäessään (epäonnistuneesti) tottumattomana poliitikkona dramatisoida eräitä kieltämättömiä tosiasioita.

Mahdollisten väärintulkitsemisien välttämiseksi lienee paikallaan heti alussa sanoa, että tri Shulman ei ole allekirjoittaneen mielestä läheskään niin kouliintunut poliitikkona kuin hänen sanotaan olevan miljoonaomaisuuden hankkijana ja "kuvia" pelkäämättömänä kuolemansyyntutkijana. Tästä ilmeisesti johtuu, että hän "puhui läpiä päähänsä", käytti sellaista sanontaa, mitä poliittiset vastustajat ovat vääntäen ja väristäen voineet tai ainakin yrittäneet tulkita "sudburylaisten parjaamiseksi".

Mitä sitten tapahtui?

Sudburyn vaalipiirissä NDP:n ehdokkaana oleva Art Kube sanoi, että torontolaisen aamulehden raportti tri Shulmanin puheesta on harhauttava sen vuoksi kun siinä on vain kymmenkunta sanaa, mitkä esitetään irrallisesti varsinaisesta puheen sisällöstä.

Globen mukaan mr. Shulman oli sanonut Sudburysta Torontoon palattuaan eräässä unionistien kokouksessa, että hänen mielensä on vieläkin Sudburyssa ja sitten: "Kaupungin yllä leijaa vahva musta savu, kuten Hiroshimassa . . . se näyttää slummilta." Erään toisen torontolaislehden kertoman mukaan tri Shulman oli ilmeisesti Sudburyn ympäristön mustiin kallioihin viitaten sanonut, että "Gobin autiomaa on parempi paikka."

Tämä antoi NDP:n vastustajille mainion tilaisuuden heittää nurkkakuntapolitiikkaan ja ihmisten turhamaisuuteen vedoten poliittista lokaa NDP:ta vastaan.

Paikallinen päivälehti julkaisi sarkastisen toimistuskirjoituksen, missä totuutta kovakouraisesti käsitellen annetaan ymmärtää, että tri Shulman oli muka sudburylaisten koteja yleensä sanonut "slummeiksi". Tämä siitäkin huolimatta vaikka mainitun lehden saman numeron etusivulla oli tulikivenkäryä tuoksuva hyökkäys kunnallishallintoa vastaan siitä kun se ei ole huutavan huonoa asuntotilannettamme ryhtynyt lehden piirustusten tapaan parantamaan?

Täällä vieraillut Ontarion pääministeri John Robarts kapusi rattaille ja sai kuulijoiltaan todella halvalla hinnalla suosionosoituksia puhumalla Sudburyn jylhästä kauneudesta siitäkin huolimatta mitä jotkut muut ovat sanoneet.

Liberaaliehdokas Elmer Sopha esitti televisiopuheessaan samanlaisia ajatuksia. Samaan nuottiin liittyi pormestari Grace Hartman, joka puhui tri Shulmanin "edesvastuuttomuudesta" jne.

Kun NDP:n Ontarion johtaja, Donald MacDonald oli Sudburyssa tiistaina, niin hänen järjestämässään haastattelutilaisuudessa esitti eräs paikkakunnallinen kirjeenvaihtaja kysymyksen tri Shulmanin "säädyttömästä (nasty) lausunnosta". Mr. MacDonald ei katsonut voivansa puolustaa hänen lausuntoaan sellaisenaan, vaan sanoi:

"Tri Shulman oli osittain oikeassa ja suurimmalta osalta väärässä".

Kun allekirjoittanut ei ole nähnyt tri Shulmanin puheen tekstiä niin me puolestamme yhdymme mr. MacDonaldiin hänen selittäessään: "Sudburyn palaneet kalliot, tuhottu kasvullisuus, huonot asunto-olot, saastetut vedet (yksinomaan Ramsey Lake on antanut saastutuksen vuoksi suurta huolta kaikki sudburylaisille — K) ja saastutettu ilma vaikuttaa tyrmistyttävästi ensimmäistä kertaa Sudburyssa vierailevaan henkilöön'.'

Mutta kun ko. kirjeenvaihtaja palasi uudelleen asiaan, niin mr. MacDonald kysyi, onko hän "ylpeä Sudburyssa nyt vallitsevasta tilanteesta?" Kun kirjeenvaihtaja ei vastannut mitään, niin mr. MacDonald sanoi: "Jos ette ole, niin älkää tehkö syntipukkia Shulmanista, sillä se ei tilannetta paranna. Toimikaa vallitsevien epäkohtien poistamiseksi, se tuottaa tuloksia."

Tästä juuri onkin kysymys. Huolimatta siitä mitä tahansa kauneusvirheitä tri Shulman esitystavassaan teki, ja allekirjoittanut ei halua sitä puolustaa, mr. MacDonald oli oikeassa sanoessaan, että ne epäkohdat, mistä hän mainitsi, ja mihin tri Shulman viittasi, ovat todellisia ja vakavia ongelmia.

Selvää on myös se, että jos vanhat puolueet kannattajineen eivät olisi saaneet Shulmanin puhetta märehdittäväkseen, ne olisivat löytäneet kuitenkin jonkun muun "syyn" hyökätäkseen NDP:ta vastaan, jonka voittoa ne nyt pelkäävät. — Känsäkoura.

Vancouverin kuulumisia

Vancouver. — CSJ:n Vancouverin osaston kokous oli 13 pnä syyskuussa. Kokouksessa käsiteltiin mm. seuraavat asiat:

Talven aikana pidetään taas kokoukset kuukauden joka toisena sunnuntaina kello 2 ip. Seuraava kokous on siis lokak. 8 pnä. Saapukaahan kokoukseen, että saadaan osaston elämä vilkkaammaksi, mistä saamme kaikin nauttia.

Vapauden 50-vuotisjuhla on sunnuntaina, lokakuun 1 pnä kello 2 ip. Siellä tarjotaan hyvä laatikkopäivällinen. On hyvää ohjelmaa ja muuta hyvää ajanvietettä. Tervetuloa!

Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlan järjestämiseksi valittiin erikoiskomitea toivomuksella että saataisiin kaikkien suomalaisten järjestöjen ja seurojen kanssa yhteiset suuret juhlat.

Vuotuiset kalastajien tanssit ovat marraskuun 4 pnä. Siellä on hyvä soitto. Tässä kabaretin malliin järjestetyssä tilaisuudessa on varmasti hauskaa kaikille.

Naiset kokoontuvat suunnittelemaan syysmarkkinoiden järjestämistä. Myöhemmin esitetään eräs rauhan filmi.

Lokarin morsian näytelmän roolit ovat täällä. Nämä kauniit syysilmat vetävät ihmisiä vapaahetkinään meren rantamille mutta ehkä sitten kun ilmat kylmenevät päästään kovalla kiireellä harjoittelemaan tätä näytelmää.

Laulukuoron toimintaa yritetään myös saada alulle. Toivotaan että entinen johtajamme saadaan taas toimeensa.

Websters Cornersin piknikki, mikä oli syyskuun 3 päivänä, onnistui oikein hyvin. Ilma oli kaunis. Siellä kuultiin sanottavan että kaikki osanottajat olivat oikein ystävällisellä juhlatuulella, mikä teki tilaisuuden järjestäjienkin mielen iloiseksi. Siellä oli kaukaisiakin vieraita, aivan synnyinmaastamme Suomesta saakka, mr. Kaupin sisar ja Hilma Weidin sukulaispoika; Rauniot Ladysmithistä; Huhtala Sointulasta ja muualtakin ympäristöpaikkakunnilta. Oli oikein hauska tavata ystäviä. Nyt on mukava odottaa kevätpiknikkiä, jolloin taas päästään Websters Cornersiin vierailulle. Lahjavoitot jakaantuivat seuraavasti: No. 1 Hakala, Websters Corners, 2) Eric Tiitto, Port Moody ja 3) Annie Hull, Vancouver. — T.M.

Don haalin kokouksia

Toronto. — Toimen naisten kokous on torstaina, syyskuun 28 päivänä, kello 7.30. Tärkeät asiat Rummage myynnin ja Joulumyyjäisten järjestely. Tervetuloa uudet jäsenet.

Vapauden Kultavuoden ohjelmakomitean kokous on myöskin torstaina 28 päivänä kello 8. kaikki mukaan. Tässä kokouksessa viimeistellään juhlaohjelma. Juhla pidetään Don haalilla lokakuun 29 päivänä.

Toronton osaston kuukausikokous on haalilla maanantaina lokakuun 2 päivä, kello 8. Kokouksessa tehdään lopulliset valmistelut CSJ:n edustajakokoukselle, joka pidetään Don haalilla lokakuun 28—29 päivinä. — H.T.

Naisilla onnistunut osuustoiminta-ilta

Port Arthur. — Noin 300 naista kokoontui uuteen työväen keskukseen seuraamaan kotiekonomistin, miss Betty Guildin kokitusnäytöksiä, mitkä oli järjestetty International Co-op liikkeen aloitteesta.

Miss Guild, joka on Federated Co-operative Limitedin kuluttajaneuvonantaja, toimii Winnipegistä käsin, ollen koko Manitoba ja sen itäpuoli hänen toimialuettaan. Ensimmäisellä vierailumatkallaan kaksoiskaupungissa hän sai yleisön mielenkiinnon puolellensa osoittaessaan miten laitetaan erinäisiä ruokia nykyajan työläisperheelle. Hänen The Instant Hostess-ohjelmaansa kuului sellaisia ruokia kuin alkupalat, laatikkoruoat, salaatit, nopeasti valmistuvat leivät ja jälkiruoat.

Illan puheenjohtajana toimi mrs. C. Cotter, joka esitteli yleisölle osuusliikkeen johtokunnan presidentin mr. M. Murrayn. Yleisliikkeenjohtaja mr. W. Alanen ja Port Arthurin haaraliikkeen johtaja W. Trylinski puhuivat lyhyesti korostaen osuusliikkeiden tavarain laatuseikkoja ja osuustoimintamenetelmien merkitystä.

Miss Guildia avusti tehokkaasti mrs. Margaret Stevenson Fort Williamista. Tilaisuuden koolle kutsuja mrs. H. Andersonia avustivat mrs. V. Lalleva, mrs. Himkka, mrs. E. Choquette, mrs A. Alanen, mrs. M. Bro ja mrs. L. Puna. Mrs. A. Lenton ja mrs. E. Doherty huolehtivat tiketeistä.

Ovipalkinnot menivät seuraaville: mrs. S. Balyk, mrs. Baker ja mrs. R. Lawery, kaikki Fort Williamista.

Leskinaisella viisi nimeä ja 5 eläkettä

Vancouver. — Eräs 66-vuotias leskirouva tunnusti viikon lopulla syyllistyneensä siihen, että hän oli saanut petollisesti toimien $17,637 eläkerahoja käyttämällä viittä eri nimeä. Beatrice Westington saa tuomionsa marraskuun 22 pnä.

Oikeuskuulustelussa sanottiin naisen anoneen viisi eri kertaa ja viidellä eri nimellä vanhuudeneläkettä ja että hänen anomuksensa hyväksyttiin syntymätodistuksen perusteella.

Onnittelumme 50-vuotiaalle

VAPAUS-LEHDELLE

Ensi marraskuun 6 pnä tulee kuluneeksi 50 vuotta Vapauden ensimmäisen numeron ilmestymisestä. Lehtemme tulee silloin suorittaneeksi kunniallisen 50-vuotistaipaleen toiminnassa kansalaistemme taloudellisten etujen, kansallisten kulttuuriperinteiden vaalimisen, Canadan kansallisen vapauden ja suuruuden sekä kansainvälisen rauhan puolesta.

Tämän historiallisen merkkitapauksen johdosta kustannetaan erikoinen lehtemme 50-VUOTISJUHLANUMERO, joka ilmestyy lokakuun 26 pnä.

Tässä juhlanumerossa julkaistaan yksityisten, liikelaitosten, järjestöjen, seurojen ja unioiden onnitteluja 50-vuotiaalle. Henkilötervehdysten hinnat 50 senttiä ja $1.00. Erikoisehyksessä julkaistavat onnittelut $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.

KAIKKIEN TERVEHDYSTEN TULEE OLLA LEHTEMME KONTTORISSA VIIMEISTÄÄN LOKAKUUN 15 PÄIVÄÄN MENNESSÄ.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

NIMI	$	¢

Pommien säestämä rauhanoffensiivi

(Jatkoa sivulta 2.)

aikoo voittaa Vietnamin sotilaallisin keinoin ja siten saada rauhan. Maaliskuun aikana 1966 USAn lentokoneet pudottivat 50,000 tonnia pommeja Vietnamiin. Se on enemmän kuin koko toisen maailmansodan aikana Eurooppaan ja Afrikkaan pudotettujen pommien määrä.

Kenraali de Gaulle vieraili Kambodshassa ja puhuessaan siellä joukkokokouksessa 250,000 ihmiselle kehotti Yhdysvaltoja ottamaan aloitteen ja osoittamaan halukkuutta aseellisten voimien poistamiseen Vietnamista kohtuullisessa määräajassa. Amerikkalaisten vastaus oli jyrkän kielteinen.

Syyskuussa 1966 Etelä-Vietnamissa oli Saigonin hallituksen järjestämät vaalit, joita mm. Times-lehti nimitti farssi-vaaleiksi. U Thant ja paavi uudistivat rauhanvetoomuksiaan. Yhdysvaltain hallitus kaksinkertaisti Vietnamin sotaa varten varaamiaan määrärahoja.

SHOKKI YLEISESSÄ MIELIPITEESSÄ

Joulukuun 4 pnä 1966 Puolan ulkoministeri Rapacki ilmoitti, että pohjois-vietnamilaiset ovat suostuneet keskustelemaan Varsovassa Yhdysvaltain virallisen edustajan kanssa asettamatta ennakkoehtoja. Vastausten sijasta Yhdysvallat lähetti pommikoneensa Hanoin ylle aloittaen raskaimmat tuhopommitukset, mitä vietnamilaiset siihen mennessä olivat kokeneet. Niin pysähtyi tämäkin rauhanaloite.

Tämä neuvotteluyritys ja amerikkalaisten vastaus sai laajaa julkisuutta ja aiheutti shokin yleisessä mielipiteessä. Eri puolilla maailmaa ja myös Yhdysvalloissa levisi selostuksia mielivaltaisista siviiliväestöön kohdistetuista tuhopommituksista. Yhä useammat Vietnamissa käyneet länsimaiset tarkkailijat ovat vahvistaneet amerikkalaisten sotarikosten laajuuden.

Kaksi lyhyttä aselepoa joulun ja uuden vuoden aikaan jäi todella lyhyiksi. U Thant vastasi Vietnamin aselepoa koskeviin kysymyksiin korostaen jälleen, että amerikkalaisten on ensiksi lopetettava pommitukset. "En yhdy mielipiteeseen, että Pohjois-Vietnam olisi elintärkeä lännen eduille tai länsimaiden turvallisuudelle . . . Mitään edistystä rauhan aikaansaamiseksi ei tapahdu niin kauan kuin pommitukset jatkuvat."

Vietnamin Demokraattisen Tasavallan ulkoministeri Nguyen Duy Trinh ilmoitti 28. 1. 1967, että ainoa ennakkoehto neuvottelujen aloittamiselle on pommitusten lopettaminen. Tätä vietnamilaisten kantaa korosti Neuvostoliiton pääministeri Kosygin vieraillessaan Lontoossa.

22. pnä maaliskuuta 1967 Hanoi julkaisi presidentti Johnsonin ja presidentti Hon kirjeenvaihdon. Yhdysvallat pysyi edelleen vanhassa kannassaan vaatien vietnamilaisia ensin lopettamaan sotatoimet mikä käytännössä merkitsi antautumaan ehdoitta. Presidentti Hon vastaus toisti, että Yhdysvaltain tulee ensin lopettaa ehdoitta pommituksensa, ennen kuin neuvottelut voivat alkaa.

TILANNE SAMA

Tilanne on sama kuin sodan alkaessa. Yhdysvallat on jatkuvasti voimistanut sotatoimiaan maalla, merellä ja ilmassa selvänä päämääränään Vietnamin itsenäisyyden täydellinen kukistaminen. Vietnamilaisille ei ole jätetty muuta mahdollisuutta kuin taistellen puolustaa elämisen oikeuttaan ja riippumattomuuttaan. Vietnamin Demokraattisen Tasavallan valtuuskunnan johtaja Tukholman konferenssissa sanoi: "Vietnamin kansa ei ole koskaan vastustanut Vietnamin ongelman rauhanomaista ratkaisua. Mutta me emme voi nähdä hävityksen ja kuoleman loputtomasti hallitsevan maatamme ja tuovan surmaa kansallemme. Miten voidaan saada aikaan rauha, jos vihollisimme väkivalloin polkevat jalkoihinsa kansamme oikeudet ja tuhoavat maatamme."

Tukholman konferenssin päättäjäisistunnossa hyväksytyssä vetoomuksessa todetaan, että vain seuraavalta pohjalta voidaan rauhanomainen ratkaisu saada aikaan Vietnamissa: pommitukset Pohjois-Vietnamia vastaan ja amerikkalaisten hyökkäys Etelä-Vietnamissa on ehdoitta lopetettava, vedettävä pois amerikkalaisten ja heidän liittolaissa sotavoimat Vietnamista ja purettava sotilastukikohdat. Etelä-Vietnamin kanssa tulee saada ratkaista itse sisäiset asiansa ilman ulkoista sekaantumista riippumattomuuden, demokratian, rauhan ja puolueettomuuden pohjalta so. Geneven sopimusten ja Etelä-Vietnamin Vapautusrintaman ohjelman periaatteiden mukaisesti.

Mirjam Vire-Tuominen

Maailman turuilta

TAAS SUOMESTA MISS CINEMA EUROPE

Jesalo, Italia. — 21-vuotias suomalaistyttö Leena Brusiin valittiin tämän vuoden Miss Cinema Europeksi Jesolossa Italiassa pidetyissä kilpailuissa. Vaaleatukkainen ja sinisilmäinen Leena voitti 15 muuta kilpailijaa.

Viime kesänä voitti elokuvamissin arvon niin ikään suomalainen, Turusta kotoisin oleva neitonen Thelma Ramström. Minkä verran hän sitten on filmannut, kuten tittelistä luulisi, ei ole tietoa.

* * *

HENRY MILLER 5::nteen AVIOLITTOON

Beverley Hills. — Amerikkalainen kirjailija Henry Miller vihittiin Beverley Hillsissä avioliittoon 28-vuotiaan japanilaisen yökerholaulajattaren Hoki Tokudan kanssa. Miller on itse 75 vuoden ikäinen.

Millerin tunnetuimpia teoksia on Kravun kääntöpiiri. Tämä on hänen viides avioliittonsa.

* * *

KUINKAS KEHTASIKIN

Bremen. — Preussin prinssi Friedrich, Saksan viimeisen keisarin pojanpojanpoika, on salaa ja vastoin vanhempiensa toiveita solminut avioliiton tavallisen kansalaisen kanssa, ilmoitti prinssin perheen edustaja Bremenissä.

Prinssi, joka on Hohenzollernin suvun päämiehen prinssi Louis Ferdinandin vanhin poika, vihittiin viime kuussa avioliittoon asianajajan tyttären Waltraud Freydagin kanssa.

* * *

Koiranpentu raapaisi äidin jalkaan kynnellään. Varmuuden vuoksi käytiin terveystalolla ottamassa piikki jäykkäkouristusta vastaan. 5-vuotias Tarja kysyi:

— Kuoleeko se koira nyt kun se seuraavan kerran raapaisee äitiä?

Rafael Paasio pääomavirroista

Helsinki. — Raha- ja pääomavirtojen ohjaamisessa on kysymys siitä, että valtio saattaa luotoista päättävien ja pääomia hallitsevien tietoon ne yhteikunnan kipeät tarpeet, jotka vaativat pääomia, sanoi pääministeri Rafael Paasio sunnuntaina radio ja television haastattelutunnilla, jossa hän oli ensimmäistä kertaa työmarkkinajärjestöjen edustajain tentittävänä.

Valtiovarainministerin kireätä rahapolitiikkaa pääministeri sanoi tukevansa sen vuoksi, että muutakaan vaihtoehtoa tilanteen hoitamiseksi ei ole. Kauppataseen alijäämäisyyden vuoksi ei ole mahdollisuuksia politiikan löytämiseen. Myös ulkomaisten lainantaansimahdollisuudet on toistaiseksi käytetty, Paasio sanoi.

Sosialisointia ja devalvaatiota koskevaan kysymykseen Paasio totesi, ettei hallitusohjelmassa ole sosialisointisopimusta. Devalvaatiosta hallituksessa on keskusteltu ainoastaan kielteisesti. — Devalvaatio ei ole oven takana, hän huomautti. (HS)

Simonen ydinvoimala kysymyksestä

Helsinki, — Ruotsalaisen suuryhtiön Asean asema on hankala sen takia, että se on toistakymmentä vuotta käyttänyt runsaasti varoja atomiteollisuuden kokeilutoimintaan Yhtiön suhteet Ruotsin vesivoimahallitukseen, Vattenfallstyrelseen, joka on sikäläinen suurtilaaja, ovat kireät. Vesivoimahallituksella on huomattavan suuria tilaussuunnitelmia atomivoimalaitosalalla ja Asean mahdollisuudet varsinkin Monitor-yhtiön syntymisen jälkeen ovat heikenneet, ellei se kykene osoittamaan, että se on saanut myydyksi tallaisen laitoksen edes Suomeen. Mihinkään muualle se ei ole sitä pystynyt myymään, totesi Imatran Voima OY:n hallintoneuvoston puheenjohtaja, ministeri Aarre Simonen Suomenmaalle.

— Mainittua taustaa vasten on ymmärrettävä, että Asea tekee kaikkensa päästäkseen kauppoihin käsiksi Suomen kanssa. (Sm).

Parce on sata markkaa omaa koottua kun tuhannen perittyä.

Kauhajoki

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No. 17:sta 29:ään asti

HINTA 55¢

postitse lähetettynä Hinta 60c

Tilatkaa osoitteella.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

MARTHA JA MIKKO TERÄVÄ, Vancouver, B.C., lahjoittavat $5.00 Vapauden syntymäpäivärahastoon ja Liekin hyväksi sekä haastavat seuraavat: Toivo Boren sekä Sivia Hill, Richmond, B.C.

KRISTIAN WUTA, Sudbury, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

AINO JA HEIKKI PITKÄNEN, Kirkland Lake, Ont., vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin ja kehoittavat kaikkia haasteen saaneita lahjoittamaan vointinsa mukaan.

EMELI MÄKELÄ, Vancouver, B.C., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

ARVI SEPPÄNEN, Vancouver, B.C., lahjoittaa $10.00 Vapauden syntymäpäivärahastoon ja Liekin hyväksi.

AATTO WALLI, Sudbury, Ont., lahjoittaa $3.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

EINO KOKKINEN, Hearst, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Nick Mäki ja Matti Hautamäki, molemmat Hearst, Ont.

ANTTI JUNKALA, Nairn Centre, Ont., vastaa Lyyli ja Kalle kauppisen haasteeseen lahjoittamalla $5.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

MARTHA RUOHO, Nipigon, Ont., vastaa $5.00 Mariana Nevalan haasteeseen.

HILMA JA EINO VUORIMÄKI, Kirkland Lake, Ont., vastaavat $5.00 Isaac Sahalan sekä Martha ja Antti Piiraisen haasteisiin ja haastavat seuraavat: Aarne Sikala ja Mauno Hopia, molemmat Kirkland Lakelta.

HEIKKI LEHTOLA, Porcupine, Ont., vastaa $5.00 Kalle Aholan haasteeseen. Kiitos haasteesta, Kalle! Toivon, että kaikki haasteen saaneet maksaisivat haasteensa, että voisimme pitää lehtemme ilmestymiskunnossa.

PAUL OJA, Connaught, Ont., vastaa $2.00 Matti Hakkaraisen haasteeseen ja toivoo, että lukijat muistaisivat lehtiämme tänä KULTAVUOTENA.

AIKAMME NAISET-KERHO, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $25.00 Vapauden 50-vuotissyntymäpäivärahastoon ja toivoo, että toisetkin KERHOT muistaisivat kunniatehtävänsä.

ERKKI IDMAN, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden juhlavuoden rahastoon ja haastaa Antti Kuoppalan, Lappe, Ont., viemään haastetta eteenpäin vointinsa mukaan.

EINARI NIEMI, Jackpine, Ont., vastaa $2.00 Paul Schultzin haasteeseen ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin tai paremmin. Nick Niemi ja Yrjö Nummikoski, Silver Mountain, Ont., John Palo ja Kauno Mikkola, Suomi, Ont.

MRS. SYLVIA LOWE, Vancouver, B.C., lahjoittaa $5.00 Vapaudelle syntymäpäivälahjana ja haastaa kaikkia jotka eivät vielä ole lahjoittaneet lehtemme hyväksi. Parhainta menestystä Vapaudelle!

HJ. WESTMAN, Gregoire's Mill, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi.

TOINI KUUSELA, Toronto, Ont., lahjoittaa $4.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

HELEN JA EINO TIKKANEN, Beaver Lake, Ont., vastaavat $3.00 Bill Salmisen haasteeseen Vapauden hyväksi ja toivovat, että kaikki haasteen saaneet vastaavat haasteensa, että lehtemme ilmestyminen olisi turvattu.

CSJ:n SUDBURYN OSASTON SANOMALEHTIKOMITEA, Sudbury, Ont., lahjoittaa bingotilaisuuden puhtaan tulon $83.82 sekä tililtään $54.30 — yhteensä $138.12 Vapaudelle syntymäpäivälahjana sekä Liekin hyväksi.

Tässä katsauksessa	$ 777.12
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	5,058.90
	5,836.02
Liekin lahjoitukset	868.90
Yhteensä	$6,704.92

HITAASTI KEHITTYVILLE ALUEILLE "AVUSTUSTA"

Uusille teollisuuslaitoksille annettavaa 5-vuotista korotonta lainaa ei tarvitse maksaa takaisin jos tuotanto täyttää kelpoisuusvaatimukset

Fort William. — Ontarion hallitus tiedoitti tiistaina pääministeri John Robartsin vaalikampanjan yhteydessä uudesta "teollisuuksien mahdollisuuksien tasoittamisohjelmasta", jonka perusteella voidaan antaa jopa $500,000 suuruinen avustussumma hitaasti kehittyville alueille perustettaville tehtaille.

Julkaistun suunnitelman puitteissa näitä "innoitusmaksuja" annetaan kelpoisuusvaatimukset täyttäville yhtiöille verovapaan viisivuotisen lainan muodossa.

Mutta "lainan" saaneen liikkeen ei tarvitse maksaa senttiäkään takaisin, jos se toimii tyydyttävällä tavalla lainakauden (5 vuoden kuluttua) päätyttyä.

Innoitusmaksuja anovien yhtiöiden tulee kuitenkin antaa lainatakeet (securities) niin että hallitus saa rahan takaisin, jos liike joudutaan sulkemaan, muuttamaan muualle tai muuttuu joksikin muuksi kuin kelpoisuusvaatimukset täyttäväksi operatioksi.

Pääministeri Robarts julkaisi tämän tiedon Järvienpäässä alkuviikolla pidetyssä vaalikokouksessa jossa oli noin 450 osanottajaa. Hän sanoi tämän suunnitelman tulevan Ontarion Development Corporationin hallintaan, ja että se astuu voimaan heti.

Jos yhtiö kirjoittaa tänään ODC:lle ja pyytää tällaista lainaa, se voi odottaa saavansa 3 viikon kuluessa tiedon, onko se oikeutettu tällaisen lainan saantiin, selittää ODC:n liikkeenjohtaja Alan Etchen.

Hän sanoi laitoksensa valmistelevan nyt lainan anomuskaavakkeita ja että niitä lähetetään lainaa pyytäville yhtiöille täytettäväksi. Nämä kaavakkeet valmistuvat "muutaman päivän kuluessa," hän selitti.

Mr. Etchen sanoo, että "rahat ovat saatavissa" ja että "me vain odotamme anomuksia. Me odotamme niitä melko paljon."

Ehkäisyvälineet elämänvastaisia

New York. — Eräs yhdysvaltalainen julkaisu kertoo paavin yhdistäneen ydinaseet ja syntyväisyyden ehkäisyvälineet elämänvastaisiin tekijöihin, jotka voivat muuttaa koko maailman kasvoja.

"Kummassakin tapauksessa on kysymys elämänvastaisista keksinnöistä jotka ovat täydellisesti ristiriidassa Mooseksen kirjan 'lisääntykää ja täyttäkää . . .' määritelmän kanssa," kertoo McCall's julkaisu paavin sanoneen ja selittäneen, että rakkautta ei voida erottaa rakkauden hedelmistä.

50 50 50 50 50 50 50 50 50

HENKILÖKOHTAINEN ONNITTELUNNE

50-vuotiaalle

VAPAUS-lehdelle

Ensi marraskuun 6 pnä tulee kuluneeksi 50 vuotta Vapauden ensimmäisen numeron ilmestymisestä. Lehtemme tulee silloin suorittaneeksi kunniallisen 50-vuotistaipaleen toiminnassa kansalaistemme taloudellisten etujen, kansallisten kulttuuriperinteidemme vaalimisen, Canadan kansallisen vapauden ja suuruuden sekä kansainvälisen rauhan puolesta.

Tämän historiallisen merkkitapauksen johdosta kustannetaan erikoinen VAPAUDEN 50 - VUOTISJUHLANUMERO, joka ilmestyy lokakuun 26 pnä 1967. Tämä lehtemme 50-vuotisjuhlanumero tulee olemaan kunnianosoitus Vapauden perustajille, sadoille ja tuhansille lehtemme tilaajille ja ystäville, asiamiehille ja kirjeenvaihtajille, jotka viidenkymmenen vuoden ajan ovat uurastaneet ja toimineet lehtemme hyväksi sekä uhranneet taloudellisia varoja sen ilmestymisen turvaamiseksi.

Tässä juhlanumerossa julkaistaan yksityisten, liikelaitosten, järjestöjen seurojen ja unioiden onnitteluja 50-vuotiaalle.

Valitkaa allaolevista malleista **henkilökohtainen onnittelunne** 50-vuotiaalle!

PARHAIMMAT ONNITTELUMME

VAPAUS-lehdelle

sen täyttäessään 50 vuotta!

Kauan eläköön Vapaus, yhteistyön, rauhan ja edistyksen lipunkantajana!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $5.00

ONNITTELUMME

VAPAUS-lehdelle

50-vuotispäivän johdosta!

Parhainta menestystä ja tarmokasta elinvoimaa lehdellemme!

toivottavat

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $4.00

Lähettäkää osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

P. O. BO 69, SUDBURY, ONTARIO

50 50 50 50 50 50 50 50 50

Jouluksi Suomeen

OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEEN JOULUHUVIMATKAAN!

UUSI KUNGSHOLM...JOULUKUUN 4 p:nä, 1967

New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea. Matkan johtaja Bent Engsted, SAL—Chicago Office. Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.

JOULUKSI SUOMEEN 15 PROS. ALENNUKSELLA

Jos ostatte meno-paluulipun samanaikaisesti, saatte 15%:n alennuksen säästöluokan one-way-hinnasta. Euroopassa olo saa kestää 35 päivää. Säästö turistiluokassa on $76.—ja I luokassa $114.

SAFETY INFORMATION

The GRIPSHOLM and New KUNGSHOLM, both registered in Sweden, meet International Safety Standards for new ships developed in 1960.

Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai suoraan

Swedish American Line

MONTREAL 1, QUE., CANADA — 465 St. John Street
VANCOUVER, B. C., CANADA — 966 West Hastings St.
WINNIPEG 2, MAN., CANADA — Dahl S.S. Agcy., Ltd., 325 Logan Ave.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous Finnish-haalilla maanantaina, lokakuun 25 pnä klo 7.30 illalla.

Näytelmäseuran yleinen kokous Finnish haalilla, lokakuun 3 pnä., kello 7.30. Tervetuloa.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin 1—11 ip.

Tilatkaa Vapaus!

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN
VARASTOHUONE

Ramsey järven tien uudistustyöt alkavat tänä vuonna

Ramsey järven tien uudelleen rakennustyöt alotetaan tänä syksynä, vaikka se oli aiottu ottaa työjärjestykseen vasta ensi vuonna. Nyt on kuitenkin tehty muutos siten, että tien uudistustyö on muutettu etusijalle kaupungin päätyöohjelmassa.

Kivien poistotyöt odotetaan tulevan tehdyksi talven aikana. Siitä maksetaan talven aikana tehtäviin rakennustöihin myönnetty apuraha.

Keskiviikkoiltana valtuuston yleisten töiden komitea valtuutti kaupungin insinööriosaston panemaan työt alulle.

Tien uudelleen rakentamisen on arvioitu tulevan maksamaan 700,000 dollaria. Maantie departmentti maksaa siitä tukipalkkiona $259,000

Lisäksi kaupunki on saanut taannehtivasti Brady kadun alikäytävän rakennukseen myönnettyä apurahaa mikä summa nyt on ehdotettu käytettäväksi Ramsey järven tien kunnostamiseen.

Kaupungin osalle jäävän summan on laskettu nousevan 115,000 dollariin, joka peitetään hallituksen lainalla.

Ramsey järven tien huono kunto on ollut valitusten aiheena pitkän aikaa ja kaupungin valtuusto on sanonut tehneensä useita yrityksiä saadakseen maakuntahallitukselta raha-apua tien korjaamiseen.

Lakko Elliot Lakella

Kahdessa Elliot Laken Rio Algom kaivosyhtiön alaisessa nim. Quirke- ja Nordic-kaivoksissa pysähtyivät työt kun noin 500 teräsunion jäsentä käveli ulos työpaikalta.

Miehet asettuivat lakkovartioon torstaiaamuna. Kysymys on maanalla työskentelevien miesten liian alhaisista bonusmaksuista, selitti unio.

Nordic-kaivoksen yövuoro kieltäytyi työstä ja heihin yhtyi torstaiaamuna Quirke Laken miehet ja myöhemmin rautatehtaan ja pajan miehet. Insinöörit ja koneiston huoltajat saivat luvan mennä vahtilinjan lävitse.

Union virkailijat ovat pitäneet kokouksia jäsenten kanssa päivän kuluessa yrittäen selvittää tilannetta ja saada miehet palaamaan työhön.

Lakko alkoi 18 tunnin sisällä sen jälkeen kun oli ilmoitettu, etä Rio Algom-yhtiö on allekirjoittanut sopimuksen 21,000,000 dollarin uraanihapon myynnistä Japaniin. Denison-yhtiö on sopinut $10,000,000 myynnistä myös Japaniin.

Nämä sopimukset ovat täysivoimaiset kuitenkin vasta sitten kun sekä Japanin, että Canadan hallitukset ovat ne ratifioineet.

Rottien hävittämiseksi USA:ssa $40 milj.

Washington. — Yhdysvaltain edustajakamari teki torstaina päätöksen, jonka mukaan rottien hävittämiseksi, ihmisten terveyssyiden vuoksi myönnetty rahasumma korotetaan $40 miljoonaksi

Edustajakamari hylkäsi tämän ehdotuksen heinäkuussa, mutta nyt oli 31 kongressimiestä muuttanut kantansa, ja niin rottien hävittämisohjelman tehostamispäätös tuli hyväksytyksi äänin 227-173.

Sen jälkeen kun tämä ehdotus hyljättiin viime heinäkuussa, neekerijohtajat esittivät syytöksiä, että samalla kun Yhdysvallat haaskaa miljardeja dollareita Vietnamin sotaan, hallitus ei löydä tällaista suhteellisesti pikkusummaa neekeriväestön elämän vähän helpommaksi tekemiseksi ghettoissa.

Siion Seurakunta
33 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
10 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

Jodoin on yhä halvaantuneena

Ottawa. — Canadian Labor Congressin (CLCn) presidentti Claude Jodoin potee vieläkin yleishalvausta, saatuaan kohtauksen viime toukokuussa.

Tätä 54-vuotiasta ammattiyhdistysjohtajaa hoidetaan St. Vincent's sairaalassa Ottawassa, mutta saatujen tietojen mukaan hänen toipumisensa on ollut hyvin hidasta.

Jodoinille on puhuminen hyvin vaikeata sillä halvaus ulottuu hänen kasvojensa oikealle puolelle.

CLC:n johtokunta nimitti viime viikolla rahastonhoitajansa Donald MacDonaldin v.t. presidentiksi. MacDonald on 58-vuotias.

NL sanoo, että CIA kontrolloi juntan

Moskova. — Neuvostoliitto esitti alkuviikolla syytöksen, että Kreikassa nyt oleva sotilasjuntta on yhdysvaltalaisen keskustiedustelulaitoksen CIAn kontrollissa.

Tassin kommentaattori Leonid Velichansky sanoo Kreikan demokratian palauttamisen hyväksi toimivan komitean tutkimusten todenneen, Kreikan turvautuminen Amerikan sotilasapuun ja kun sillä on läheiset yhteydet kuningashuoneeseen, "on CIA:lle antanut asiallisesti puhuen kontrollin 180,000 miestä käsittävän Kreikan asevoimien kaikkiin korotuksiin ja nimityksiin jo ennen vallankaappausta".

"Ei vain armeija, vaan koko valtiokoneisto on solutettu Amerikan asiamiehillä niin, jotta ei ole kysymystäkään siitä, että Kreikka olisi voinut ottaa yhtään ainoata vakavaa askelta Washingtonin tietämättä siitä."

Ihmismurhista tuomittu natsi ehdonalaisuuteen

Stutgart. — Heinrich Himlerin entinen pääministeri, 55-vuotias Albert Widmann lähti perjantaina oikeustalosta pois vapaana miehenä sen jälkeen kun hänet julistettiin syyllistyneeksi murhiin ja niiden edistämiseen 29:ssä tapauksessa ja tuomittiin 6½ vuodeksi pakkotyöhön.

Widmann, joka oli Himmlerin SS-joukkojen majurina, on palvellut 3½ vuotta samanlaisten syytösten johdosta. Hän oli myös ennen oikeudenkuulustelua vuoden pidätettynä — ja sekin vähennettiin hänen tuomiostaan. Viimeisestä kahden vuoden vankituomiosta hänelle määrättiin ehdonalaisuus. Hänen sanotaan osallistuneen henkisesti sairaitten vankien kuljetusautossa murhaamiseen.

Nigerian hallitus vallannut Beninin

Lagos. — Nigerian keskushallitus ilmoitti keskiviikkona että sen joukot ovat menneet Beniniin Keskilännen alueella vain muutaman tunnin kuluttua sen jälkeen kun Beninin radio julisti mainitun alueen itsenäiseksi tasavallaksi. Keskilännen kapinallisten itsenäisyys kesti näinollen vain auringonnousussta auringonlaskuun asti.

Liittohallituksen sotilasasiain eräs puhemies ilmoitti, että hallituksen joukot avasivat tykkitulen Beninia vastaan keskiviikkona iltapäivällä ja marssivat sitten kaupunkiin kello kahden aikaan iltapäivällä. Perjantaiaamuna ilmoitettiin, että Keskilännen alue on nyt kokonaan keskushallituksen kontrollissa.

Biafran tasavallaksi nyt itseään sanonut Itäisen alueen sotilaat näyttävät vetäytyneen Beninista itään, selitti Nigerian asevoimien puhemies.

Aikaisemmin Beninin radio julisti, että Keskilänsi, Nigerian pienin hallinnollinen alue, on "itsenäinen" Beninin tasavalta.

Tämän "itsenäisyysjulistuksen" antoi Yhdysvalloissa koulutettu armeijan lääkäri, majuri Albert Okonkow.

Kapinaan noussut Itäalue valtasi Keskilännen alueen elokuun alussa. Itäisen alueen pääkaupunkina on Enugu. Se julistautui "itsenäiseksi" toukokuun 30 pnä väittäen, että keskushallitus ei suojele Itäisen alueen tärkeintä Ibos-heimoa maan muiden heimojen hyökkäyksiltä.

Auttajilta eroprotesti USAn Vietnam-sodasta

(Jatkoa sivuilta 1)

testikirje, ovat ensimmäisiä julkisia merkkejä näistä erimielisyyksistä.

Neljä virkailijaa, jotka esittivät kuluneen viikon aikana eroanomuksensa ovat: Don Luce, East Calaisista Vt., 33-vuotias IVS:n johtaja; Don Ronk Arcatasta, Calif., IVS:n johtaja Danang alueella; Willie Meyers, Soudertonista, Aurorasta, O. IVS:n yhdyskuntakehitysohjelman rinnakkaisjohtaja.

Eroanomukset esitettiin mainitun avustusjärjestön johtajalle, washingtonilaiselle Arthur Z. Gardinerille.

Paperi valloittaa huonekalumarkkinoita

Jo monen vuoden ajan Saksankin sisustusarkkitehdit ovat olleet vannoutuneita "jalopuun-ihmisiä" — aivan kummallisuuksiin saakka. Olohuoneen kaapit päällystettiin jo välillä pukinnahalla ja jalopuuseinät ja — kaapit kelpasivat juuri ja juuri keittiöön. Tällaiset elintasosymboolit vaativat jo melkoista hintaakin, johon vain harvat olivat halukkaita. Nyt uudenaikaiset ja uskaliaat designerit sisustusalalla ovat muovien kautta päässeet uuteen materiaaliin, pahviin ja paperiin. Ulmin suunnittelukoulun eräs oppilas sai taas erinomaisen aatteen. Hän suunnitteli huonekalunsa paperista, tarkemminsanottuna aaltopahvista. Siitä taivutellaan nyt tuoleja, palleja, pöytiä ja hyllyjä selvin geometrisin kuvioin ja muodoin. Ne voidaan koota mukavasti päällekkäin ja purkaa osiinsa. Keveästä materiaalista huolimatta ne ovat kestäviä. Satakiloinen ihminen saattaa mainiosti istahtaa "paperituoliin" sen hajoamatta hänen allaan. Opiskelija Peter Raacke pitää luomuksiaan väliaikaisina. Njiden tulisi olla lyhyeksi ajaksi tarkoitettuja sisustusvälineitä — esimerkiksi nuoren parin sisustaessa vähin varoin ensimmäistä kotiaan, ylioppilaitten opiskellessa vieraassa kaupungissa tai esim. lastenhuoneen sisustuksena muutaman vuoden aikana. Ostajalla on tästä etua: materiaali on halpaa, valmistusmenetelmät niin yksinkertaiset, etteivät tavarat tule kalliiksi. Esimerkki: paperinen nojatuoli maksaa noin 4 dollaria. Sen päälle kirkkaanvärinen tyyny — ja halpa huonekalu on valmis.

USAn kutsunnat paisuvat yhä

Washington. — Yhdysvaltain armeijaan otetaan marraskuussa 22,000 miestä eli 5,000 enemmän kuin lokakuussa, ilmoitti Yhdysvaltain puolustusministeriön edustaja Washingtonissa.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ,
JOTKA ILMOITTAVAT
VAPAUDESSA!

ÄÄNESTÄKÄÄ
Työväenmiehiä
LOKAKUUN 17
N.D.P. EHDOKKAAT
Sudbury - ART KUBE
Sudbury East - ELI MARTEL
Nickel Belt - DON SCOTT
Julkaissut:
RETAIL, WHOLESALE & DEPT. STORE UNION
A.F.L. — C.I.O. — C.L.C.
Northern Ont.—Que. Joint Board

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Millä poistamme tahrat?

Tahra on sitä sitkeämpi mitä vanhempi se on, miksi se olisi poistettava mahdollisimman pian. Kuinka ja millä? Näin ja näillä:

Hiki: Pesunkestävät kankaat, liotus bioaktiivisessa pesuaineessa. Muuten, kostutus lämpimällä vedellä, tahran pesu ammoniakilla, huuhtelu lämpimällä vedellä. Hätätilassa varovainen käsittely etikkahapolla. Huolellinen huuhtelu. Myös tavallisesta etikasta voi olla apua.

Huulipuna: Bensiini tai hiilitetraklorodin ja bensiinin sekoitus 1:1.

Jäätelö: Rasva poistetaan jollakin liuottimilla (bensiini, hiilitetraktloridi, pesunafta). Sen jälkeen laimeaa ammoniakkia ja saippuaa. Bioaktiivinen pesuaine auttaa myös.

Kahvi: Tuoreeltaan kahvi lähtee saippualla ja laimealla ammoniakilla. Vanhat tahrat pehmennetään ensin glyseriinillä, sitten saippuaa ja ammoniakkia. Kermakahvi: ensin rasvaliuotin, sitten kuten yllä.

Kastike: Vesipesu mahdollisimman pian. Rasva sen jälkeen pois liuottimella. Bioaktiivinen liotusaine tehoaa joskus. Jos kastikkeessa on happoja, neutralisointi lopuksi laimealla ammoniakilla.

Kerma: Tuoreet tahrat: tavallinen hienopesu vedellä ja saippualla tai pesupulverilla. Vanhat tahrat: Ensin hiilitetraklordi — bensiini-sekoitusta, sitten pesu.

Kärpäsenlika: Lähtee parhaiten vesi- ja saippuapesussa. Parasta pestä koko esine kerrallaan, ettei jää vaaleita läiskiä. Pahimmissa tapauksissa auttaa ammoniakki ja lämmin vesi.

Kynsilakka: Amyyliasetaatti on turvallisempaa kuin asetoni, joka liuottaa asetaattikuituja.

Liima: Tavallinen yleisliima, kontakti- tai selluloosaliima, lähtee asetonilla tai trikloretyleenillä (tri). Amyyliasetaatti tehoaa myös. Asetonia tai tritä ei saa käyttää asetaatti- ja triasetaattikankaisiin. Liisteri ja paperiliima kostutetaan vedellä ja hierotaan booraksilla. Sen jälkeen se voidaan poistaa raaputtamalla.

Linnunlika: Tahran annetaan kuivua kokonaan. Harjataan sen jälkeen kovalla harjalla. Mahdollisesti jäljelle jäänyt tahra poistetaan etikalla tai hyvin laimealla etikkahappoliuoksella.

Maali: Melkein mahdotonta saada posi. Öljyväritahrat lähtevät kuitenkin trillä tai tärpätillä (ei triitä asetaattikankaille!) Tuoreisiin tahoihin riittää usein pesunafta.

Maito: Huuhdotaan heti kylmällä vedellä, sitten kuten kerma.

Marjat ja hedelmät: Pesunkestävät kankaat kastetaan nopeasti kiehuvaan veteen, toistetaan useita kertoja. Ellei tämä auta voidaan yrittää ammoniakkia, aroille kankaille brooraksia. Huolellinen huuhtelu. Jos vielä on jäljellä jotakin, yritetään etikkahapolla tai oksaalihapon ja etikkahapon sekoituksella (1 osa oksaalihappoa, 1 osa etikkahappoa ja 2 osaa vettä.) Hapot ovat syövyttäviä, ja niitä on syytä käsitellä erittäin varovasti. Hedelmätahrat on poistettava aivan heti. Kuivuneina ne ovat jokseenkin toivottomia.

Muna: Pesunkestävät kankaat: Pesu kylmällä vedellä. Bioaktiivinen liotusaine auttaa. Muut: Hiilitetrakloridi, bensiini tai näiden sekoitus. Sitten saippua — tai ammoniakkivesi laimeana.

Nikotiini, piippuöljy: Taloussprii. Tarvittaessa vielä ammoniakkisaippuapesu. Aroille kankaille booraksiliuos.

Purukumi: Asetoni liuttaa purukumia, mutta myös asetaattikankaita. Kastakaa pieni riepu tai pumpulituppo asetoniin ja pankaa se vähäksi aikaa tahran päälle. Sen jälkeen purukumin saa kaavituksi pois. Jäännökset poistetaan saippuavedellä, mahdollisesti mukaan ammoniakkia.

Rasva: Rasvaan tehoavat varsin hyvin kaupasta saatavat tahratahnat ja sumutteet. Käsittely täytyy tosin uusia muutamaan kertaan. Samantapaisen tahnan voi itsekin tehdä magnesiapulverista, hiilitetraklodista ja bensiinistä. Puuro levitetään tahralle ja harjataan täysin kuivuttuaan pois. Tämä käsittely sopii rasvaisille kauluksille ja huonekalujen niskatyynyille. Muuten käytetään hiilitetraloridia, bensiiniä, pesunaftaa tms. Pesunkestävät kankaat puhdistuvat lämpämässä pesupulverivedessä.

Suklaa: Suklaa raaputetaan pois, loppu poistetaan kuten rasva. Kaakaotahraan voi yrittää lämmintä saippuavettä, valkoisiin kankaisiin valkaisuainetta. Vanhempiin tahroihin hierotaan ensin booraksia ja pestään tavalliseen tapaan muutaman minuutin kuluttua.

Tee: Tuoreet teetahrat poistetaan laimealla ammoniakki- tai booraksiliuoksella. Kuivuneet pehmennetään glyseriinillä, sen jälkeen kuten yllä.

Ulosteet: Pestään mahdollisimman pian lämpimällä vedellä. Jäljelle jäävät tahrat poistetaan ulosteen sisällön mukaan (imeväisten ulosteet kuten maito.)

Veri: Tuoreet tahrat lähtevät kylmällä vedellä. Vanhat tahrat liotetaan laimeassa ammoniakkivedessä. Liotusta on käytettävä varovasti, jotkin kankaat kärsivät siitä. Bioaktiivinen pesuaine poistaa veritahrat kätevästi. Sillä voi käsitellä myös paikallisesti tahraa. Valmistetaan pulverista liuos kuppiin ja poistetaan tahra sillä hieromalla. Huuhdotaan vedellä imevän alustan päällä.

Maukas suupala

Suussasulavaa vaihtelua ruokajärjestykseen tarjoaa oheinen ruokalistamme, joka ei vaadi suurta taitoa, vaan annoksen viitseliäisyyttä.

ANANASKINKKUVOILEIPÄ

Valkoista leipää, 4 ananasviipaletta, 4 viipaletta savustettua kinkkua, juustoraastetta, voita. Esim. vuokaleivästä leikataan 2 pyöreätä, ananasviipaleiden kokoista viipaletta henkilöä kohden. Leipäviipaleet kastetaan nopeasti sulatettuun voihin molemmilta puolilta ja sitten juustoraasteseen. Leipäviipaleiden väliin pannaan kinkkuviipale ja ylimmäksi ananasviipale. Leivät pannaan verrattain kuumaan uuniin, kunnes ne saavat kauniin värin. Lisäksi tarjotaan salaattia. Maittavan salaatin saatte lisäämällä lehtisalaattiin kurkkuviipaleita ja tomaattilohkoja.

ANJOVISVOILEIPÄ

6 viipaletta valkoista leipää, voita, 4—5 anjovisfilettä, 3 kovaksi keitettyä mukaa, kermaa valkopippuria, hieman lohimajoneesia.

Leivät voidellaan. Munat ja anjovikset hienonnetaan, joukkoon sekoitetaan lohimajoneesia ja sen verran kermaa, että saadaan koossapysyvä massa. Maustetaan valkopippurilla. Massa levitetään leiville, jotka pannaan lämpimään uuniin, kunnes tulevat kuumiksi. Koristeeksi tomaatinviipaleita ja persiljanoksa.

SAUNAILLAN SUOLAPALA

Saunailtana voitte tarjota omalle perheellenne hyvän pienen suolaisen palan, joka ei kuitenkaan koettele kukkaroanne liikaa:

Lanttu+ananassalaattia ja keitetyt nakit. Raastettuun lanttuun sekoitetaan ananaspaloja, ja ananaslientä kaadetaan joukkoon maun mukaan. Tähän kelpaavat heikkolaatuisimmatkin säilykeananakset, joita saatte kohtuullisella hinnalla.

SIPULIRENKAAT

Suussasulavia ovat öljyssä keitetyt sipulirenkaat pihvien kera. Olusta ja vehnäjauhosta sekoitetaan paksuhkoa velliä muistuttava taikina. Siihen kastetaan sipulirenkaat ja keitetään kuumassa maissiöljyssä. Renkaat nostetaan pehmeälle paperin päälle valumaan ja pinnalle ripotellaan suolaa.

Varsien kiinnitys muovilla

Puu "elää", kun sen kosteus muuttuu. Kiilattu vasaranvarsi tai kirveenvarsi löystyy tästä syystä ennemmin tai myöhemmin. Varsi ei koskaan istu silmässä sillä tavalla ettei liitokseen pääsisi vaikuttamaan ilman kosteus.

Asian auttamiseksi on Billnäs siirtynyt varsien kiinnittämiseen muovilla. Varteen porataan pituusreikä ja sen kanssa yhteydessä oleva poikkireikä. Kirves tai vasara puristetaan varteen ja sen jälkeen ruiskutetaan pituusreiän kautta liitokseen muovimassa. Näin saadaan ilmatiivis ja luja liitos, johon ilman kosteus ei pääse vaikuttamaan.

Fiskarsin keskuslaboratoriossa suoritetut kokeet osoittavat, että muovilla kiinnitetyt suomalaiskirveen varsi kestää vetoa noin 3.000 kp ennen kuin se irtoaa. Vastaava arvo ns. yankee-mallisella kirveellä on noin 2.000 kp. Kiilattuun kirveeseen verrattuna arvot ovat noin kaksinkertaisia.

Muovilla kiinnitetyn muurarinvasaran varsi kestää vetoa noin 1,400 kp.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA
TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA
käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA
Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE
Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

UUDET 1968
CHEVROLET
AUTOT
NYT NÄYTTEELLÄ
Poiketkaa katsomassa loistavia malleja ja ottamaan selvää uutuuksista ja etuisuuksista.
VAPAASTI VIRVOKKEITA
PERJANT. JA LAUANT.
ERIKOINEN OVIPALKINTO
Ilmaiseksi "Impala" vuodenajaksi
EI TARVITSE MUUTA KUIN TÄYTTÄÄ LIPPU
. . . ja panna se laatikkoon arvontaa varten.
JOHN PULKKINEN suomalainen myymämiehemme mielellään palvelee Teitä ja antaa yksityiskohtaisia tietoja tuotteistamme.

MEREDITH - CONNELLY MOTORS
250 Frood Rd. Puh. 674-1901 Sudbury
(21-23-26-28)